

Skulthéty Antal úttörőket avat.

XXIV. ÉVFOLYAM

6. SZÁM

1979. JÚNIUS

ÁRA: 1 FORINT

A kegyelet koszorúival a postás vöröskatona vértanúk nyomában

Ragyogó májusi napfény fogadta Miskolcon május 20-án a pesti postás veteránokat — egyeseknek már csak hozzátartozóját —, akik eljöttek emlékezni harcaik színhelyére, és hogy leróják kegyeletüket elesett bajtársaik, hozzátartozóik iránt. A látogatást a nagy család, az a szakszervezet szervezte, melynek

60 év előtti létrehozásában maguk is közreműködtek. Első útjuk Felsőzsolcára vezetett. Itt csatlakoztak hozzájuk a miskolci postások képviselőitében a társadalmi szerek titkárai és az igazgatóság vezetője, Felsőzsolca község vezetői és szinte az egész lakosság.

Emlékeztet a látogatás napja; hatvan évvel ezelőtt ezen a napon verték ki az intervenciót Miskolcra. Három napra rá zajlott le a második miskolci csata, ahogyan a történelem az eseményeket számontartja. Ezzel vette kezdetét a Vörös Hadsereg északi hadjárata.

A felsőzsolcai impozáns vöröskatona-emlékműnek már nemcsak keret adnak a hársfák, hanem szinte beborítják összefüggő lombosárukkal. A lombok sötétjében, a hársak törzse között szerényen áll az 1892-ben emelt kegyelet-kereszt, melynek oldaláról a postások géppuskája védte a falut...

A zenekar indulót játszik, ütemére felvonul a község sok száz gyermeke, iskolánként, osztályonként nevelőikkel. Kipirult arcok, ünnepélyes külsőségek, majd megkezdődik az új kisdobosok és úttörők ünnepélyes fogadalmáttele, avatása. Veteránjaink — a kialakult hagyomány szerint — maguk kötik fel a kék és piros nyekkendőket a felavatottak nyakába. Viszonzásul ölelésre tárulnak a gyermekek — a szeretet jele is cuppan —, és a veteránok könnyes szemmel, kezükben egy-egy égő vörös szegfűvel térnek vissza székelhez. Feledhetetlen percek, maradandók a gyermekek emlékeztetésén egy életre... Gondolatainknak a 80 éven túli Skulthéty Antal bácsi ad kifejezést. Emlékezik és emlékeztet, buzdít, lelkesít. Míg beszél, kitűntetéseit játszik a napsugár. Bár szava halk, szavainak tartalma távolokba sugárzik.

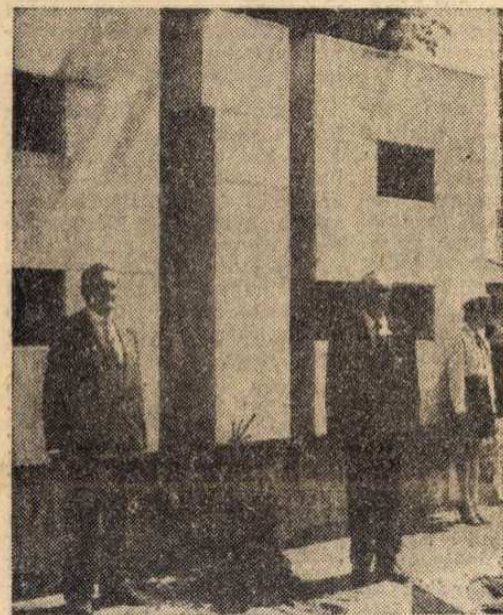
Gesztyébe nem is kell betérni. A falu előtt, a Hernád partján, orgonabokrokól övezve van az a hely, melyet húsz pesti postás vöröskatona vérevel öntözött. Ez volt az intervenciók nemzetközi jogot tipró kegyetlenségének színtere, amelyet 1963-ban emlékoszloppal jelölt meg a postás kegyelet. Az emlékoszlop előtt rövid műsor, szavalt, énekszám, majd a zenekar gyászindulója mellett koszorúzás. Amilyen egyszerű a megemlékezés, olyan megható is. Gondolataink a 60 év előtti vérengzés szörnyűségét körüljárják. Néhányan a régi temetőbe mennek, hogy az ottani tömegsíron is elhelyezzék az emlékezés koszorúját. Az úttörő- és kisdobos-avatás itt is, mint Ongán, egy hét múlva lesz, a gyermeknapon.

Útunk utolsó állomása Ongán. A nyári nap-sütés eltikkasztja az utazókat. Jól esik a Petrovics Ferencről elnevezett modern művelődési házban a hűsítő. Meglepetésként éri a vendégeket a Postamúzeumnak az alkalommal itt bemutatott, helyi anyaggal kiegészített kiállítása, valamint a Miskolci Közüti Igazgatóság bélyeggyűjteményének forradalmi témájú gazdag bélyegbemutatója.

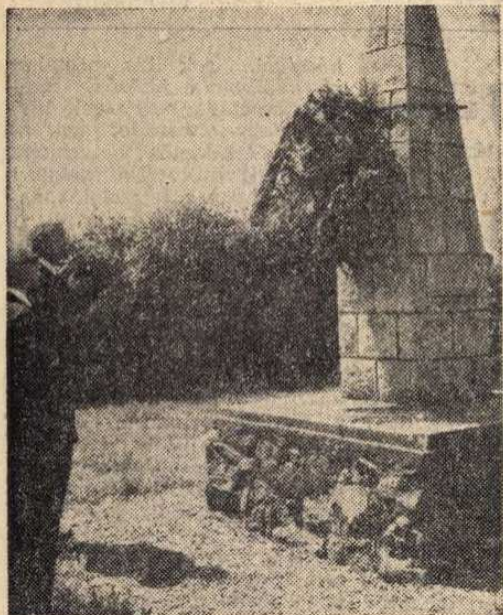
Az emlékmű koszorúzását itt is rövid kulturális műsor keretében zajlik le. Az ongalak emlékeztetésén kitörölhetetlen nyomot hagytak a népi hatalomért vívott harc emlékei. Ennek újabb tanújelét adták. A művelődési ház falán elhelyezett kis márványtábla szerint a miskolci MÁV vontatási főnökség 13 fős szocialista brigádja felvette Petrovics Ferencnek, az itt harcolt 2. postás század parancsnokának nevét. A brigád tagjai ongalak, miskolciak és környékbeli helységek lakói, brigádvezetőjük Kovács Antal. Mindezt hallva, arra gondolok, hogy a budapesti nagyhatalom dolgozóinak, akiknek elődei itt e tájon védtek a munkások államát, van-e Petrovics Ferencről, vagy Robiczek Pálról elnevezve szocialista brigádjuk? Ébren tartják-e a forradalmi hagyományt? Ők is ez után érdeklődtek, amikor a Postamúzeum nevében átadtam a Petrovics Ferenc életéről felkutatott adatösszeállítást, néhány fotómásolatot, mert ha van, úgy szeretnénk velük kapcsolatot kiépíteni és fenntartani. Dicsérendő gondolat, bizonyára követésre talál...

A veteránok látogatása Miskolc-Tapolcán fejeződött be. Öregjeink élményben gazdagon tértek vissza a fővárosba, annak tudatában, hogy az első munkáshatalomért vívott harc emléke elevenen él a Miskolc környéki lakosság körében.

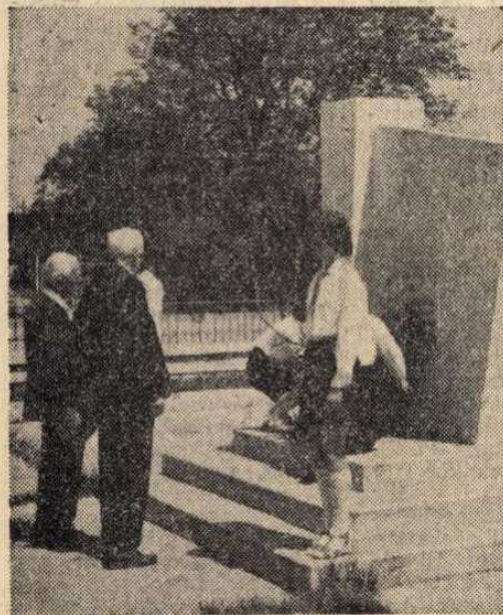
Dr. Kamodó Miklós

Felsőzsolcán Engelhardt Károly és Nagy Antal...

Jesztyelen Kóti József és Bán Mihály...

Ongán Gyulai István és Schuszt Dezső helyezte el a koszorút az emlékművön.

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁSOK SZAKSZERVEZETÉNEK LAPJA

Módosult a nagycsaládosok segélyezése

Újból felemelték az egy főre eső jövedelem határát

Amikor a nagycsaládosokról vagy a gyermeküket egyedül nevelőkről esik szó, még azok is megkülönböztetett magatartást és tiszteletet tanúsítanak, akik nem tartoznak e réteghez. Miből adódik ez a társadalmi szinten megnyilvánuló tisztelet és együttérzés? Ennek nagyon egyszerű és logikus magyarázata van. Rendszerint ezek a családok azok — legalábbis többségükben —, amelyek az átlagosnál szerényebb jövedelemmel rendelkeznek, nagyobb terheket vállalnak a társadalommal szembeni kötelezettségekből, a család, az utódok neveléséből.

A családok anyagi helyzetét, jólétét alapvetően befolyásolja, s egyben meg is határozza, egyrészt, hogy a családon belül hány kereső, másrészt, hogy hány eltartott van. Következésképpen: minél több az eltartott, annál szerényebb a család anyagi lehetőségei. Ezeknél a családoknál, bizony, jól kell tudni gazdálkodni, gondosan be kell tudni osztani a család jövedelmét, s gyakran mégsem marad anyagi fedezet olyasmire, amiket mások meg tudnak engedni maguknak.

Ezért joggal mondjuk, hogy a nagycsaládosoknak hátrányosabb a helyzetük. Velük hasonlóan vagy azonosan ítéljük meg rendszerint azok helyzetét is, akik ugyan nem nagycsaládosok, de valamilyen oknál fogva arra kényyszerűnek, hogy családjuk eltartásáról egyedül gondoskodjanak. Ezekre szoktuk használni azt a kifejezést, hogy a gyermeküket egyedül nevelők.

A nagycsaládosok és gyermeküket egyedül nevelők hátrányosabb helyzetét bérezési rendszerünk nem tudja megoldani; ez nem is feladata, mert a bér a végzett munkáért jár. A munkabér tehát nem oldja meg a családok szociális helyzetét, gondjait. A hátrányosabb helyzetűekkel való rendszeres foglalkozás azonban a mi társadalmi rendszerünknek fontos feladata, amely a szociálpolitika keretében, közelebbről a szociális juttatásokban valósul meg. Ez pedig már nemcsak társadalmi, hanem kifejezetten vállalati feladat is.

A szakszervezetek történelmi múltjából és lényegéből fakad, s ezt mindig hivatásuknak tartották, hogy a rászorulóknak szociális segítséget nyújtsanak. Nincs ez másképpen a mi szakszervezetünkénél sem. Sőt, önelégültség és dicsekvés nélkül mondhatjuk, hogy a szociális juttatások sokat fejlődtek és fejlődnek; egyes területeken megvalósítottunk olyat is, ami nincs minden szakmánál országosan bevezetve.

Egyik ilyen, szerintem igen jelentős intézkedés a nagycsaládosok és gyermeküket egyedül nevelő szülők évenkénti rendszeres segélyezése.

A Postások Szakszervezete először 1971-ben, a IX. kongresszuson mondta ki határozatban, hogy a posta és szakszervezetünk évente nyújtson anyagi támogatást a nagycsaládosoknak és a gyermeküket egyedül nevelőknek. Ezt követően még abban az évben felmértük a nagycsaládosok szociális helyzetét, s a felmérés tapasztalatai alapján központi vezetésünk jóváhagyta a három vagy annál több eltartott gyermeket nevelő postás dolgozók, továbbá a gyermeküket egyedül nevelő szülők évenkénti rendszeres segélyezését. Ez utóbbiaknál háromnál kevesebb gyermek esetén is.

Ettől kezdve évenként segélyben kellett részesíteni mindazokat, akiknél a család egy főre jutó havi átlagjövedelme nem haladta meg az 1000 forintot. Ennek alapján gyermekenként 400–400 forintot fizetnek ki minden év szeptemberében.

Ez a postának és szakszervezetünknek olyan jelentős intézkedése volt, amelyet nemcsak az érdekeltek fogadtak kedvezően, hanem kihatott az egész postás közvéleményre, és azok is meglepéssel nyilatkoztak erről az intézkedésről, akiket nem érintett. Az intézkedés szükségességét és jogosságát az azóta eltelt idő nemcsak igazolta, hanem meg is erősítette. Bizonyítja ezt az a tény is, hogy a jogosultság feltételei lényegében azóta sem változtak. Jogosultak erre a rendszeres segélyre azok, akiknek legalább egyéves postai munkaviszonyuk van. A segély megilleti a

főállású, de részfoglalkozású, valamint a gyermekgondozási segélyt igénybe vevő dolgozókat is. Ahol mindkét szülő postás, ott a szociális helyzet figyelembe vételével mindkét szülő megkaphatja a nagycsaládosok segélyét. A gyermekek számánál a saját háztartásban eltartott minden nem kereső gyermeket figyelembe kell venni. Vitás és határeseteknél a szociális helyzet alapos mérlegelésével (egy főre eső jövedelem stb.) kell a szakszervezeti szerveknek döntenük a segély jogosságáról.

A havi átlagjövedelem megállapításánál és kiszámításánál minden rendszeres jövedelmet figyelembe kell venni. Így a családi pótlékot, gyermektartási díjat, özveggyi nyugdíjat, keresetkiegészítéseket stb. is, mert ezek is a család jövedelmét képezik. Ezek mind olyan szabályok, illetve módszerek, amelyek beváltak és ma is megállják helyüket, ezért továbbra is érvényben vannak.

A nagycsaládosok segélyezésének rendszere bevezetése óta két területen módosult jelentősebb mértékben. Mindkét vonatkozásban kedvező irányban.

Az egyik változás az, hogy 1973-tól a segély évente két alkalommal illeti meg a nagycsaládosokat és a gyermeküket egyedül nevelőket, mégpedig minden év augusztusában és decemberében. Az augusztusi segély a szülők, illetőleg családok gyermekeinek beiskolázási költségeit enyhíti, míg a decemberi a karácsonyi családi ünnep többletkiadásaihoz (ajándékozás, téli ruházat stb.) nyújt segítséget.

A tapasztalatok azt igazolják, hogy a kifizetési időpontokat sikerült okosan, körültekintően megválasztani, hiszen a dolgozók is ezeket az időpontokat tartják a legjobbnak.

A másik módosítás az egy főre eső családi jövedelem határának megállapítására vonatkozott, s nyugodtan mondhatjuk, hogy a szabályozás rugalmasan alkalmazkodott az élethez. Amíg az egyik oldalról örvendefes, hogy nőtt a postás dolgozók jövedelme, másik oldalról azonban igaz az árak növekedése is. Ezért kellett az egy főre eső jövedelem határát többször emelni; 1975-ben 1200, majd 1976-ban 1500 forintra.

Szakszervezetünk titkársága nemrég ismét tárgyalta a nagycsaládosok és gyermeküket egyedül nevelők segélyezésének tapasztalatait. Állásfoglalásában elismerte és megerősítette az eddig végzett munkát. Ugyanakkor helyt adott a különböző fórumokon és rendezvényeken elhangzott felvetéseknek, kéréseknek. Indokoltnak ismerte el az egy főre eső jövedelem határának újbóli módosítását. Így 1979-től kezdve az eddig érvényben volt 1500 forintot 1800-ra felemelte.

Külön szólni kell a bizalmasakról, az adatairól, mivel nekik kell felmérniük, hogy kiknek kell a segélyben részesülniük. Tehát az ő lelkiismeretes munkájuktól függ, hogy senki se maradjon ki a jogosultak közül. Ugyanakkor első sorban rajtuk múlik, hogy olyanokat ne terjesszenek fel, akik egyébként sem felelnek meg a feltételeknek.

Érdemes szólni arról is, hogy a nagycsaládosok segélyének bevezetésekor, 1971-ben 2314 családnak összesen 2,5 millió forintot fizettek ki. Az utóbbi években a segélyben részesülő családok száma egy-egy alkalommal 2900–3000 körül van, a kifizetett összeg pedig 3–3,5 millió forint között mozog. Mind a segélyben részesülő családok számánál, mind a kifizetett összegnél a múlt évben volt bizonyos visszaesés, ami szintén csak alátámasztja a felvetések jogosságát, és indokolja a titkárság állásfoglalását.

A titkárság megállapította azt is, hogy az a célra fordított összegek valóban olyan rétegekhez kerülnek, amelyek a segítségnek leginkább szükségét érzik. Így betöltik szociális rendeltetésüket. Az a célra fordított pénz-eszközök tehát senkinek sem szabad sajnálnia, mert azokat a legjobban rászorulóknak fizetik ki. Meggyőződésem szerint ilyen szemléletet és magatartást tanúsítanak mindazok, akiknek feladatuk a titkárság határozatának végrehajtása.

Kovács József

Kapcsolatunk öt világrész postásaival

A nemzetközi életben az utóbbi években végbe-
menő folyamatok kedvező
feltételeket biztosítottak a
szakszervezeti mozgalom nem-
zetközi tevékenységéhez.

A SZOT 1979. március 30-i
ülésén megállapította, hogy
általános tendencia a szak-
szervezetek erejének és be-
folyásának növekedése. A vi-
lágban állandóan emelkedik a
szervezett dolgozók száma, s
ma már meghaladja a 300
milliót. A szakszervezeti tevé-
kenység a közvetlen érdek-
vel szembeni küzdelemben
fokozottabban társadalmi mé-
rejtűvé válik. A nemzetközi
szakszervezeti mozgalomban
— az ideológiai, szervezeti meg-
osztottság ellenére — megszi-
lárdul, elmélyül a szolidaritás.
Ezek a folyamatok foko-
zott követelményeket elé állít-
ják a szakszervezeteknek. Nagy
felelősséget, állandóan meg-
újuló felkészültséget, hatáso-
sabb munkamódszereket igé-
nyelnek.

A SZOT plenumának állás-
foglalása alapján tekintettük
szakszervezetünk elnöksége
nemzetközi kapcsolatainak kö-
rét és tartalmát.

Szakszervezetünk meg-
alakulása óta kötele-
ségünk és fontos politikai fel-
adatunk tekintni a nemzet-
közi szakszervezeti mozga-
lomban való részvételre. Szak-
mánk jellegéből is követel-
jük, hogy kapcsolataink szé-
leskörűek, sokrétűek. 1949
óta veszünk részt a Szakszer-
vezeti Világszövetség (SZVSZ)
nemzetközi szakmai szerveze-
tének, a 24 millió tagot szá-
mláló Közalakalmazottak és Ro-
konszakmabeli Dolgozók
Nemzetközi Szövetségének
munkájában. Ezen belül a
Postai és Távközlési Szakmai
Tagozat képviseli a különbö-
ző társadalmi és gazdasági
körülmények között élő és te-
vékenykedő 3 millió postás
dolgozó érdekeit, szakszer-
zeti jogait. A fő célok között
szerepel a dolgozók élet- és
munkakörülményeinek tartós
javítása, jogaik szélesítése és
gyakorlása, a foglalkoztatott-
ság védelme, harc a racio-
nális követelmények fokozó-
dó munkanélküliség és a
nyereséges hírközlési ágazatok
magánkézbe kerülése ellen.

A szakmai tagozat a közel-
jövőben két nagy témát ele-
mez, állásfoglalásait és aján-
lásait a Nemzetközi Munka-
ügyi Szervezet elé terjeszti.

Az év szeptemberében
Berlinben rendezendő konfe-
rencia a postai és távközlési
szolgáltatásban foglalkoztatott
nők helyzetét vizsgálja. Cé-
lja a nők alkalmazási felté-
teleinek javítása, a női mun-
ka egyenértékűségének elfo-
gadtatása.

1980-ban szakszervezetünk
rendezésében Budapesten ke-
rül sor arra a nemzetközi
konferenciára, amely a pos-
tai munka gépesítésének,
technológiai fejlesztésének a
dolgozókra és a munkakörü-
lményekre gyakorolt hatását
elemzi. A tőkés országokban
a gépesítéssel, az automatizá-
cióval együtt növekszik az el-
bocsátás veszélye is. A mun-
ka jellegének megváltozása, a
dolgozók képzésének és át-
képzésének szükségessége
azonban a szocialista és a
fejlődő országokban is foglalkoztatja a szakszervezeteket. A szakmai tagozat abból a közös álláspontból indul ki, hogy a technikai fejlesztés céljává mindenütt a szolgál-
tatások bővítését, színvonaluk
emelését és a dolgozók munkakörülményeinek javítását
kell tenni.

Nemzetközi tevéken-
ségünkben kiemelkedő je-
lentőségű van a kétoldali
kapcsolatoknak. A kölcsönös
vélemény- és tapasztalatcsere,
egymás körülményeinek, mun-
kájának megismerése, egy-
egy kérdés tanulmányozása
hozzásegít saját gondjaink
megoldásához, és az együtt-
működésnek, az akciógység-
nek, a nemzetközi munkás-
szolidaritásnak is alapja.

Szakszervezetünk elnöksége
jelenleg 43 ország 50 postai
és távközlési szakszervezeté-
nek központjával, 9 területi
szervezettel és 6 nemzetközi
szervezettel tart kapcsolatot.
Az országos szakszervezeti
központok közül 7 európai
szocialista, 17 európai tőkés,
7 ázsiai, 5 arab, 4 afrikai or-

ságban, 3 az ausztráliai és
7 az amerikai földrészen mű-
ködik.

A szocialista országok pos-
tás szakszervezeteivel való
testvéri kapcsolatunkat és
együttműködésünket — a sa-
játosságok tiszteletben tartása
mellett — a közös vonások
határozzák meg. Igen jó, szor-
os és érdemi a kapcsolatunk
a szovjet, a csehszlovák, a
lengyel, az NDK-beli és a
bolgár testvérszervezetekkel.
Kiegyensúlyozott kapcsolatot
tartunk a jugoszláv postás
szakszervezettel. Valamennyi-
nyünket foglalkoztat az üze-
mi demokrácia fejlesztése, a
postai szolgáltatások mag-
sabb színvonalú ellátását se-
gítő munkamozgalmak és az
érdekvédelem hatékonyságá-
nak növelése. Sok azonosság
és értékes követésre méltó
sajátosság rejlik a postai be-
ruházások és a szolgáltatások
szervezését segítő, a szociál-
politikai, a nevelő, a kulturá-
lis és sporttevékenységben is.

Bővültek és fejlődtek kap-
csolataink a tőkés orszá-
gok postás szakszervezeteivel.
Elmélyült a párbeszéd, foko-
zódott az együttműködés igé-
nye a más nemzetközi szö-
vekségekhez tartozó társszak-
szervezetekkel (Ausztria, az
NSZK, a skandináv államok,
Anglia, Japán, Ausztrália pos-
tai és távközlési szakszerve-
zeteivel). Tovább erősödött
kapcsolatunk a szocialista és
kommunista irányzatú — el-
sősorban az olasz és a fra-
cia — postás szakszervezetek-
kel.

Az európai tőkés országok
jól szervezett, erős postás
szakszervezeteiben jelentősen
fejlődött a szakszervezeti
konceptió. A hagyományos ér-
dekvédelem mellett előtérbe
kerül az érdekek átfogóbb, tár-
sadalmi szintű képviselete. A
szakszervezetek egyre erőtel-
jesebben lépnek fel a munká-
néküliség, az infláció, a
multinacionális vállalatok el-
len. Beleszólást követelnek a
posta irányításába, a fejlesz-
tés, a gazdálkodás, az automa-
tizáció kérdéseibe. Érdeklő-
nek ilyen irányú tapasztala-
taink, jog- és hatáskörünk
iránt. Gyakori téma a szak-
szervezeteknek a szocializ-
musban betöltött szerepe, az
üzemi és szakszervezeti de-
mokrácia fejlesztése.

Erősödtek, tartalmasabbak
lettek kapcsolataink több fej-
lődő ország — Mali, Kongói
Népi Köztársaság, Algéria,

Szíria, Ceylon — postás szak-
szervezeteivel. Ezeket joggal
sorolják a haladó irányzatú,
legbefolyásosabb, legharcia-
sabb szervezetek közé. Meg-
alakulásuk óta foglalkoznak
társadalmi, politikai és gaz-
dasági kérdésekkel. Egyre tu-
datosabbá válik harcuk a neo-
kolonializmus, az imperializ-
mus, a gyarmati múlt örök-
sége ellen. Nagy érdeklődést
mutatnak szakszervezetünk
szervezeti felépítése, jog- és
hatásköre, a tisztségviselők
képzése, a postai szakoktatás,
a szociális és egészségügyi el-
látottság iránt.

Az utóbbi években a nem-
zetközi munka jelentős
részévé váltak a tömegkap-
csolatok. Az elmúlt három év
során a különböző utazási iro-
dák szervezésében több mint
ezer külföldi postás dolgozó
utazott hazánkba. Program-
juk keretében látogatást tet-
tek szakszervezetünkben, tá-
jékoztatást kaptak mozgalmi
munkánkról, a posta helyzeté-
ről, postai, szociális, kulturá-
lis és sportéleti tényekről te-
kinthettek meg.

A társszakszervezeteink-
kel folytatott saját szerveze-
si cseréldíjtetésünk keretén-
ben öt év alatt 1127 magyar
postás dolgozó és 406 gyer-
mek üdült külföldön. Ugyan-
ennyi külföldi postás dolgozó
és gyermek töltötte hazánk-
ban szabadságát. Ugyancsak
öt év alatt 417 kiemelt munkát
végző szocialista brigádvé-
zet, társadalmi akti-
vista és tisztségviselő utazott
jutalomként a Szovjetunióba.
És ismertek Moszkva, Le-
ningrád nevezetességeivel. Bő-
vültek a területi, üzemi, hi-
vatali szintű szakszervezeti
kapcsolatok is. Ezek többsé-
ge üdülési, turisztikai igénye-
ket és sportcélokat szolgál.

Szakszervezetünk elnöksé-
ge úgy értékelte, hogy
nemzetközi tevékenységünk
kedvezően fejlődött. Ezen az
úton kell tovább haladnunk,
még erőteljesebben összpön-
tosítva a kapcsolatok tartal-
mára, érdemi részére. Ezek-
nek pedig az a lényegük és
méréjük, hogy mennyire se-
gitik elő a testvéri együtt-
működést, a szolidaritás fej-
lődését a szocialista, a kapi-
talista és a fejlődő országok
postás dolgozóival, hogyan
járulnak hozzá sajátos, ha-
zai céljaink eléréséhez, a
nemzetközi szakszervezeti
mozgalom kedvező folyama-
tainak a kibontakozásához.
Baranyai Gézá

Többségben a nődolgozók

Adatok az 1978. évi mozgalmi statisztikából

A Postások Szakszervezete
minden évben felméri és ér-
tékel a mozgalomra legjel-
lemzőbb adatokat. Az 1978.
évi mozgalmi statisztika ada-
tait is az alapszervezetek szol-
gáltatták, s az igazgatósági
szakszervezeti tanácsok gyű-
jötték össze és továbbították.
Célja ennek a munkának az,
hogy az adatok elemzésével,
a szükséges következtetések
levonásával fejlesszük a moz-
galmi munkát. Az adatok, ha
kissé mögöttünk nézünk, nem
is olyan szárazak, sőt nagyon
is beszédesek, ezért a leglé-
nyegesebb számok alapján ki-
alakult helyzetképet szeret-
nénk olvasónk elé tárni.

A posta 1978. évi létszáma
az 1977. évi bázishoz viszó-
nyítva 1,6 százalékkal nőtt. A
tervezett növekedés viszont
csak 99,4 százalékban valósult
meg. Továbbra is igen erőtel-
jes a munkaerőmozgás. Az
összes ki- és belépők száma
21 796, a posta létszámának
36,5 százaléka. A cserélődés
éppen azokon a munkahelye-
ken a legnagyobb, amelyek
közvetlenül kapcsolatban van-
nak a lakossággal. A nagy-
arányú fluktuációval együtt
jár a szakképzetlen dolgozók
számának növekedése. Ez fo-
kozott terhet ró a hosszabb
szolgálati idővel rendelkező
törzsgazdákra.

A 30 éven aluliak száma
20 539; az előző évhez képest
733-mal nőtt. A nődolgozók
száma az előző évhez képest
1288-cal növekedett, így a
dolgozók 50,7 százaléka nő.
1977-ben 3860 édesanya vette
igénybe a gyermekgondozási
segélyt, 1978-ban 4118. Mun-
kába 1149 édesanya tért vis-
zsa.

1978. december 31-ig a Pos-
tások Szakszervezetének 77 718
tagja volt. Az előző év ha-
sonló időszakaéhoz viszonyítva
a szakszervezeti dolgozók szá-
ma 1508-cal növekedett. A
posta állományi létszáma
59 770, ebből a szakszervezeti
tagok száma 58 014. Jelenleg
a szervezettségünk 97 száza-
lékos, 0,2 százalékkal alaco-
nyabb, mint 1977-ben volt. Az
újonnan belépő szakszervezeti
tagok száma 3803; 153-mal
több, mint az előző évben. A
676 szakmunkástanuló közül,
sajnos, csak 313-an (46,3%)
szakszervezeti tagok. A nyug-
díjas szakszervezeti tagok szá-
ma elérte a 15 009-et. Ez szak-

szervezetünk létszámának 19,3
százaléka.

A szervezettség növelése vé-
gett fokozott figyelmet kell
fordítani az újonnan felvett
dolgozókkal való foglalkozás-
ra, törődésre. A szakmunkás-
tanulóknak munkahelyükhöz
való kötődését, a szakma és a
posta megszerettetését előse-
gíti a mozgalmi munka megis-
merése, a szakszervezet neve-
lő hatása.

312 szakszervezeti alapszerv-
közül 307 tartott taggyűlést
662 alkalommal, ami évente
átlag 2 taggyűlés megtartásá-
ról tanúskodik.

Az elmúlt évben 4050 bizal-
mi képviselte a dolgozók ér-
dekeit. A bizalmiak közül
319-tartott csoportértekezle-
teket. A szakszervezeti szerve-
ket nagyobb figyelmet kell
fordítaniuk arra, hogy min-
den bizalmi legalább egyszer
egy évben a csoportját össze-
hívja és tájékoztassa a vég-
zett munkáról, az időszaki
kérdésekről.

A szocialista brigádmozga-
lomban a résztvevők és a bri-
gádok száma évről évre emel-
kedik. A fiatalok létszámá-
nyuknak megfelelően, a nők
viszont aránylag kevesebben
vesznek részt a brigádmozga-
lomban.

A postás dolgozók közül
20 235 veszi igénybe az üze-
mi étkeztetést. A postaszerv-
vek a (Rádió- és Televízió-
műszaki Igazgatóság kivételé-
vel) egységesítették az üzemi
étkeztetési hozzájárulást.

A posta fontos társadalom-
politikai feladatának tekinti a
lakásépítés támogatását. Az
1978. évi támogatás kedvezően
alakult; sikerült minden jo-
gos igényt kielégíteni. Az 1977.
évi 37 845 645 forinttal szem-
ben 1978-ban 49 559 000 forint
állt az igénylők rendelkezésé-
re. Egy-egy építkező átlag 5000
forinttal kapott nagyobb tá-
mogatást, mint az előző é-
szendően.

A postaszervezetek és szak-
szervezeti bizottságoknak na-
gyobb propagandát kell ki-
fejtetniük a társadalmi mun-
kaalap képzésére, felhasználá-
sára, mivel néhány igazgatósá-
g kihasználatlanul hagyja
ezt a lehetőséget.

Az elmúlt évben adták át
a kazincbarcikai 30 és a bu-
dapesti 200 férőhelyes mun-
kásszállást. Befejeződött a
budapesti központi szálló tata-

rozása. Így kedvezőbb körü-
lmények közé kerültek a laká-
suktól távol dolgozók.

A gyermekintézményekben
(óvoda, bölcsőde) 1219 gyer-
meket tudtak elhelyezni. A
majdnem 150 százalékos fel-
töltöttség ellenére férőhely
hiányában 160 gyermeket (eb-
ből 128 budapesti) kellett el-
utasítani.

A belföldi vállalati üdülte-
sben 2097 felnőtt és 1376
gyermek vett részt. Külföldi
üdülésben 214 felnőtt és 39
gyermek részesült.

A jogsegélyszolgálat bevé-
tette a hozzá fűződő remény-
ket, mind nagyobb népszerű-
ségnek örvend. A posta terü-
letén működő 12 jogsegély-
szolgálati iroda az 1977-ben
elintéztett 1070 ügyvel szem-
ben az elmúlt évben már
csaknem 2400 esetben adott
tanácsot, képviselte a dolgo-
zókat. Témák szerinti megoszlá-
sban a munkajogi ügyek áll-
nak az első helyen.

1978-ban 117 szakszervezeti
letéti könyvtár működött, egy-
gyel több, mint az előző év-
ben. A könyvtárak döntő többsé-
gének a működési feltételei
ket fejlesztetni kell. Az előző
évhez viszonyítva az ismeret-
terjesztő rendezvények száma
100-zal, a résztvevőké pedig
5942-vel emelkedett. A számo-
kat vizsgálva elmondhatjuk,
hogy a jó előkészítés, a szer-
vezetesebb propaganda és a
közművelődési intézmények-
kel tartott rendszeres kapcsola-
lat meghozta gyümölcsét.

A postaszervek tömegsport-
tevékenysége tovább erősö-
dött. Ezt bizonyítja, hogy az
üzemi sportszervezetek száma
az utolsó évben 94-gyel emel-
kedett. A sportélet kiemelkedő
rendezvénye volt az országos
postás kulturális és sportnap.
A Budapesten megrendezett
országos döntőn 1100 dolgozó
és családtagja vett tevéke-
nyen részt.

Ahogy ígértük: a legfőbb
mozgalmi statisztikai adatok-
ból igyekeztünk ízelítőt adni,
átfogva a szakszervezet mun-
kájának minden ágát. A szá-
mok derekas munkáról tanús-
kodnak, de megmutatják a
hézagokat is. Így minden tag
vagy tisztségviselő — saját
munkájára vetítve — kiolvas-
hatja belőlük az időszaki
tennivalókat.

Moravec Márta

Számadás a választóknak

ez elsősorban annak köszönhe-
tő, hogy előzőleg a csoport tag-
jaival megvitatták a tanácsko-
zás napirendjére tűzött témá-
kat, így az ülésen a tagság ál-
láspontját képviselhették. Ma-
radt azonban még javítani va-
ló — s ez őszintén hangzott el
sok bizalmi beszámolóban —,
ugyanis a tanácskozások után
a döntésekről szóló tájékozta-
st késve — volt, ahol egyál-
talan nem — kapta meg a bi-
zalmicsoporthoz.

Az alapszervi beszámoló
színterében általában megfelle-
szik az igényeknek, a lényegre
törtek, gyakorlatiasak vol-
tak, a legfontosabb kérdése-
ket foglalkoztak. Fontos témá-
juk volt az élet- és munkakö-
rülmények alakulása, valamint
a gazdasági munkát segítő
szakszervezeti tevékenység.

A munkaverseny-mozgalom
eredményeiről igyekeztek tel-
jes képet adni, s ez általában
sikerült is. A beszámoló rés-
zét képezte a szakszervezeti
élet demokratizmusának fej-
lesztésére tett intézkedések-
nek és azok hatásának (az üze-
mi demokrácia fórumain való
részvételnek, a bizalmiak meg-
növekedett munkájának, szere-
pének) ismertetése.

A tagság már a bizalmibe-
számoló alkalomával sok meg-
oldásra váró kérdést vetett fel.
Ezek jelentős részével a tag-
gyűléseken is találkoztunk. A
szakszervezeti bizottságok az
indokolt igények megoldására
javaslatot terjesztettek a tag-
ság elé. Most is sok szó esett
a bérek alakulásáról, a segé-
lyezésről, az üdültetésről, a
művelődésről, a politikai okta-
tás és a tömegsport helyzeté-
ről.

A beszámolókat a tagság —
amint az a vitából is érződött
— érdeklődéssel figyelte. A
hozzászólásokból a postás dol-
gozók elégedettsége csendült
ki a műszakosított bevezetésé-
vel, az alsó bérhatárok elérésé-
vel, a lakásépítés támogatásá-
val kapcsolatban. Kedvező
visszhangra talált a vasárnapi
hírlapkezelésnek alkalmi
munkavállalókkal való megol-
dása, mert ez lehetővé teszi az
egyesített kézbesítők számára
a vasárnapi pihenést.

Természetesen nem maradt
el a helyi körülmények-
nek megfelelően alakuló gon-
dok sem, s a felszólalások
gyakran a panaszok, észrevé-
telek mellett a megoldásokra
vonakodó javaslatot is tartal-
maztak. Mégis, mi foglalkoz-
tatja leginkább a szakszerve-
zeti tagságot? Sajnos vannak
évek óta visszatérő gondok.
Ilyen például a munkafegyve-
lem kérdése, a munkaerő-
hiány, a rossz minőségű egyen-
es munkaruha, az ellátás von-
tatottsága, a színes lapok hét
végi torlódása.

A tagság az elmúlt évekhez
hasonlóan az üdültetés lehe-
tőségeinek bővítését is kérte,
szinte valamennyi alapszerv-
nél. Főképpen a család és
nagygyalagos dolgozók beuta-
lását szorgalmazták. Több
alapszervnél nehézséget okoz
a gyermekét egyedül nevelő
szülő üdültetése.

A visszatérő gondok mellett
újabbak is adódnak. Így pél-
dául szóvá tették, hogy az al-
só bérhatárokra való kötelező
ráállással újabb feszültségek
keletkeztek az azonos bért-
telbe sorolt, de nem ugyanazt
a teljesítményt nyújtó, tehát a
jól és gyengén dolgozók között.

Sok felszólaló foglalkozott a
munkakörülményekkel. Így
szóba kerültek az anyagiellátás
nehézségei, a postai gépkocsik
rossz állapota, a hírlapkezelés-
tők különleges keréknájainak
elhasználódása, pótlásuk ne-

hézségei, sok kis postaház
rossz állapota, ötösök, mos-
dók, szociális helyiségek hiá-
nya vagy elmaradottsága, az
üzemi étkeztetés helyenként
tapasztalt kulturálatlansága.

Igaz, hogy a felszólalók na-
gyobb részét foglalkoztatják az
anyagi természetű kérdések és
olykor-olykor más fórumok
előtérbe kerülését, a meg-
emlékezés. Külön megelé-
gedéssel kell megállapítanunk,
hogy a szakszervezeti munká-
ról szóló hozzászólások in-
kább dicsérték, mint bírálták
a tisztségviselők tevékenysé-
gét.

A taggyűlések, bizalmi-
döntéstervezetek vitáiban el-
hangzott észrevételekre a vá-
laszt a szakszervezeti bizottság
titkára, a feleltes szakszerve-
zeti szerv képviselője, vagy a
jelen levő gazdasági vezető
megadta. A taggyűlések részt-
vevői a szakszervezeti bizott-
ság és a számvizsgáló bizott-
ság jelentését mindenhol elfo-
gadták. A tagság a bizottságból
kiváltak helyére — a jelölés
alapján —, új tagokat választ-
ott.

Az év beszámolóérte-
kezletek is azt bizonyítják,
hogy a beszámolási rendszer
bevált, szükség van rá. A
számadás kötelezettsége növe-
li a tisztségviselők felelőssé-
gérzetét a tagság iránt. A tag-
ság a beszámolóértekezleten
képet kap az alapszervben fo-
lyó munkáról és minden év-
ben alkalma nyílik arra, hogy
véleményt mondjon a válas-
zott tisztségviselők tevékeny-
ségéről, továbbá, hogy meg-
vitassa a legfontosabb kérdé-
seket. A gondosan elkészített
beszámoló megerősíti a dolgo-
zókat, hogy a választott tes-
tifikáltak érték tevékenységük-
ért; illy módon erősödik a szaksz-
ervezt tömegkapcsolata.

Rabi János

Minden negyedik...

Magyarországon 418 ezer autónak van cascoja. Ezek közül csaknem minden negyedik a biztosító ügyfele volt az elmúlt évben: 116 ezer károsultnak 478 millió forintot fizettek ki casco szerződés alapján.

A casco biztosításról röviden azt szoktuk mondani, hogy annak alapján azok a károk térülnek meg, amelyeket a gépjárművezetők saját hibájukból okoztak gépjárműveikben. Ennél azonban többről van szó. Évente nagy számban jelentkeznek az autósok olyan károkkal a biztosítónál, amelyeknél a gépjármű tulajdonosa vétkes, sőt nem tehető semmit a kár elhárítására. Elég egy szélvihar, egy kiadós jégeső, esetleg egy garázda társaság ahhoz, hogy a gépjármű tulajdonosát több ezer forintos javítási számla terhelje. (A casco szerződés alapján az elemi károk, a lopás, a rablás, a szélvédőüveg törése önrészesedés levonása nélkül térül meg 1978. január 1. óta.)

Hallottunk olyan esetekről, hogy egy alig négy napos Zsiguli pótkerekét vitték el, lecserelezték a csomagtartót, ellopják az autórádiót vagy a kódlámpát. Mit tehet a gépjármű tulajdonosa ilyen esetekben? A biztosítótól kapott tá-

jékoztatás szerint, ha ellopják a gépjárművet, illetve annak tartozékait, a károsultnak az esetet 24 órán belül be kell jelentenie a rendőrségen, majd azt követően a biztosítónál is. Ha a nyomozás sikerre vezet, de az ellopott alkatrészek nem kerülnek elő, illetve a lopás bejelentésétől számítva 60 nap eltelt és a rendőrség a nyomozásról pl. megszüntető határozatot hozott, a biztosító kifizeti a kár teljes összegét. Ha a tolvaj kissereli az autórádiót, vagy ellopja a kerekét, a vásárlási bizonylat (számla, garancialevél) alapján térítik meg a kárt. Ha ilyen nincs, akkor a kártérítés rendszerint az új készülék (kerék) megvásárlását, beépítését igazoló számla alapján történik. Itt meg kell jegyezni, hogy az Állami Biztosító csak az olyan ellopott tartozékokat fizet, amelyek az általános tapasztalatok szerint az autó üzemeltetéséhez szükségesek, használatuk szokássá vált (pl. antenna, autórádió, csomagtartó stb.), vagy növelik a gépjármű üzemi, illetve forgalombiztonságát (kódlámpa, külső visszapillantó tükör stb.).

**Állami Biztosító
Propaganda- és sajtóosztálya**

A Teréz központ hetvenöt éve

Jelentős évfordulóról emlékeztek meg még április végén a Budapesti Távfeszítő Igazgatóság Teréz központjának dolgozói: a központ üzembe helyezésének hetvenötödik évfordulójáról. Új, izlées és otthonos kultúrtermükben az ünnepélyen külön szeretettel köszöntötték legrégebbi dolgozóikat, *Hegyi Józsefet és Tóth Lajost*, akik negyven éve, tizennégy társukat, akik több mint harminc éve dolgoznak jelenlegi munkahelyükön, s mindenki, aki az idén a központ állományában van, díszes emléklapot kapott az esemény alkalmával.

Kiállítás is rendeztek a Postamúzeum segítségével, s itt olyan érdekességeket mutattak be, mint például egy eredeti Bell-telefon, vagy mint Matkovicz Ilonának, az első magyar távfeszítő-kezelőnek egykori fényképe.

Csörgő Gáborné üzemvezető és *Berdó István*, a szakszervezeti bizottság titkára, amikor a háromnegyed évszázad történetéről beszélgettünk, arra emlékeztetett, hogy a Teréz központ fejlődése akár az egész budapesti távfeszítő-szolgáltatás tükre is lehetne.

Magát az épületet, amelyet a kapu alatti emléktábla palotának nevez, a századforduló évében kezdtek el alapozni a Nagymező utcában. Négy év alatt készült el vele, s 1904. január 5. és április 15. között kapcsolták át a budapesti hálózat 6300 távfeszítő-előfizetőjé az új központba.

Az akkor hatalmasnak tűnő központot huszonegyezer előfizetőre méretezték és a legkorszerűbb berendezésekkel látták el. (Az impozáns létesítményt maga Ferenc József is megtekintette. Az őfelsége látogatása tiszteletére kialakított díszes erkély még most is ott furcsálkodik a régi gépházban.) Az előfizetőket százötven munkahelyen szolgálták ki, egy-egy munkahelyre százötven előfizető volt bekapcsolva, akkor a budapestiek naponta átlag hetvenöt ezer telefonbeszélgetést bonyolítottak le.

A „palotában” eredetileg egy sereg más postaszerviz is helyet kapott, de ezeket fokozatosan kiszorította a rohamosan fejlődő távfeszítő-központ.

Az igények megállíthatatlannal nőttek, egyre több lett az előfizető, kiszolgálásuk a kézi kapcsolással lehetetlenné vált. Az automatizálás már közvetlenül az első világháború után felvetődött, de csak a huszas évek végén kezdődött el a fővárosi hálózatban. A folyamat 1932-ig tartott, ekkor adták át a régi központ az új, husz-

ezres automata központnak a helyét.

Majdnem fél évszázadig dolgozott ez a 7A-1 rendszerű központ, jó ideje párhuzamosan egy 7A-2-es gépteremmel, mígnem két évvel ezelőtt az utolsó egységeit is az időmérésre és távhívásra is alkalmas 7A-2-es berendezésekre cserélték.

Történelmi időköt élt át a 75 éves központ. Nemcsak azért, mert a központ vonalain az ország sorsát eldöntő beszélgetések folytak, hanem azért is, mert voltak olyan időszakok, amelyekben valóban sorsdöntő volt maguknak a postás dolgozóknak a helyzetállása is. Hogy csak egy eseményt említsünk: amikor 1944 végén Budapest körül bezárult az ostromgyűrű, a visszavonuló német csapatok a Teréz központ legfontosabb berendezéseit is fel akarták robbantani. A pusztítást a robbanóanyagok hatástalanításával az akkori főgépész, *Borai Imre* és munkatársa, *Emödi Jenő* akadályozta meg.

És a jelenleg negyvenezres központ, bár nagyon szűk és a hálózat bővítése egyelőre vár magára, most is olyan területet lát el telefon-szolgáltatással, amelyen a legfontosabb állami hivatalok, társadalmi szervek működnek. A központ dolgozói a távfeszítő-szolgáltatás zavartalanását nagy hozzájárulással, felelősséggel és naponkénti helytállással igyekeznek biztosítani.

Az utóbbi két évben különösen kiemelkedő eredményeket ért el. Tavaly elnyerték a „Dicséretes Üzem” címet, ekkor kapta a Posta Kiváló Brigádja kitüntetést a gépház Komplex brigádja is, de mind a tizenhat brigádra mindig számíthatnak a központ vezetői.

A Teréz központ korszerűsítése folyamatosan halad. Az új gépterem építésével párhuzamosan kezdtek meg az áramellátó berendezés kicserélését is. Ennek az új berendezésnek a műszaki színvonala már jóval túlmutat a jelenleg üzemelő rotary-rendszereken és képes lesz kiszolgálni a majd felépülő ARF vagy elektronikus központot is.

Fokozatosan javul a központ dolgozóinak szociális ellátása is. Átalakították a konyhát, az étkezdét, jórészt megoldották az öltözők gondját is, mindez együtt magyarázza meg azt, hogy a hetvenöt éves Teréz központban szívesen dolgoznak az emberek, munkahelyüket magukénak érzik.

Balogh Elemér

Nem kielégítő a munka- és védőruha-, valamint a védőeszköz-ellátás

Szakszervezetünk elnöksége május 31-én meg tárgyalta a postás dolgozók munka- és védőruhával, valamint egyéni védőeszközökkel való ellátásának jelenlegi helyzetét, és meghatározta az ellátás javítására a további feladatokat.

A posta gazdasági és társadalmi vezetői — érzékelve a gondokat — közösen fogalmazták meg a tennivalókat és mutatták rá, hogy ezen a téren nemcsak a népgazdaságban adódhatnak nehézségek, hanem saját házuk táján, a postán is fel kell számolni a hibákat, hiányosságokat.

Felsőbb gazdasági, állami és társadalmi fórumok részéről több határozott intézkedés látott már napvilágot, hogy az ipar és kereskedelem az ellátást megjavítsa. Közismert ugyanis, hogy a hazai ipar és kereskedelem nem tudja megfelelő időben, mennyiségben és minőségben az igényeket kielégíteni. A munkaruha-ellátás viszont a munkáltatóknak el nem hanyagolható kötelezettsége, ezért jelenleg külföldi piacokról is kell munkaruhát beszerezni. Ilyen körülmények között — és ez már rájuk tartozik — szomorú tapasztalat, hogy egyes vezetők nem követik meg a kiadott ruhák viselését, és nem veszik észre, hogy azok gyakran rövid időn belül gazdát cserélnek, tehát így nem tölthetik be rendeltetésüket.

Persze, nem kell minden bajt okát saját portánkon keresnünk. Állandóan visszatérő gond, és a dolgozók jogos észrevételét képezi, hogy a munkaruháztól anyagok mértéktartóssága, szintartóssága és kopásállósága nem megfelelő. Ezt rajtunk kívül álló tényezők befolyásolják, ezért ebben az ötéves tervben a kollektív szerződés felülvizsgálataira törekedünk, hogy a választékok bővítésük, új munkakörök kerüljenek be a juttatási rendszerbe, és nem utolsósorban — ismerve a minőségi észrevételeket — a kihordási időt csökkentjük.

A postai ellátás alapvető gondjai közé tartozik, hogy az igényjogosult dolgozók az egyes ruhadarabokat késedelmesen kapják meg. Ennek egyik oka az, hogy a gyárak határidő után szállítják a megrendelt és visszaigazolt árut, a másik a nehézkes postai ügyintézés, valamint a sok egyéb megkötöttség, például a készletelés kérdése.

Az elnökség megállapította, hogy a beszerzési rendszert felül kell vizsgálni, meg kell határozni, melyek azok a ruházati cikkek, amelyekről központilag kell gondoskodni, és melyek azok, amelyeket a gazdálkodó postaszervek saját maguk szerezhetnek be. Figyelembe kell venni, hogy védelem esetleg jobb az áruellátás egyes ruhadarabokból, és helyes együttműködéssel a beszerzési nehézségek jelentős része kiküszöbölhető.

A gyakorlatban tapasztaltuk egyes igazgatóságoknál, hogy központi és saját beszerzésből elő tudnak teremteni egyes munkaruhák szükséges mennyiségét, kiosztásuk mégis késsik. Nincs rendjén az sem, hogy a területi gazdálkodó postaszervek nem veszik figyelembe a kollektív szerződés adta lehetőségeket. Kézenlmi szempontból nem hívják fel a dolgozók figyelmét a választási lehetőségekre. Például, hogy munkahelyén, overall vagy köpeny, illetve bakancs, vagy cipő viselésére van lehetőség.

Az igények maguktól értekező fejlődése folytán azt is figyelembe kell venni, hogy a munkaruhák kényelmesebb és tisztesek legyenek. Ezt a körülményt a beszerzésnél, megrendelésnél nem szabad szem elől téveszteni.

Természetesen az sem hanyagolható el, hogy a posta és a népgazdaság jelentős összegeket fordít a dolgozók megfelelő munkaruhával való ellátására, ezért a beszerzésre illetékeseknek minden szinten kötelességük, hogy idejében biztosítsák a megfelelő ruhadarabokat, továbbá kötelességük az is, hogy megköveteljék

a viselésüket, már csak azért is, mivel ez munkavédelmi, egészségügyi előírás és követelmény.

Az elmondottak a védőruhák és védőeszközökkel való ellátottságra is vonatkoznak, annál is inkább, mivel ezeket a dolgozók egészségét, testi épségét óvó kiegészítő védelemként kell használni. Jelenleg a Postai Munkavédelmi Szabályzat általános határozza meg az egyes munkakörök megjelölésére alkalmas védőeszközöket. A gazdálkodó postaszerveknek önállóan kell a szabályzatban megjelölt védőeszközök megjelölésében munkakörökra bontva, teljesen meghatározniuk juttatásukat. Ez a gyakorlat nem kívánatos eltérésekhez vezetett az egyes postaszervek között. Ezért szükségesnek látja az elnökség, hogy ezen a téren is — hasonlóan a munkaruha-juttatáshoz — országosan egységes rend alakuljon ki.

Sajnos, a védőruha-ellátás nem terjed ki minden munkahelyre, így például nincs megoldva a hírlapkezelőit védőruhával való ellátása. A kezdeti lépések már megtörténtek, várható, hogy — a SZOT Munkavédelmi Tudományos Kutatóintézetének jóváhagyása után — a közeljövőben ők is megkapják a szükséges ruhadarabokat. Eltérések tapasztalhatók a motoros kézbesítők védőruhával való ellátásában is. Egyes igazgatóságok bőrből való, mások műanyag motoros ruhát adnak. Kifogás tárgyat képezi a jelenleg használatos bőrcsizma, amelynek viselése nehézkes, akadályozza a munkát. Helytelen, hogy egyes ruhadaraboknál tisztázatlan a juttatás jellege. Bizonytalan, hogy mi minősít munkát, védő- vagy egyenruhának, és emiatt sok a juttatás közötti átfedés. Ezt a jövőben az ésszerűség határain belül módosítani kell.

A nyilvánvaló rendezetlenség megszüntetésére az elnökség határozatban kimondta, hogy a munka- és védőruha-

továbbá védőeszköz-ellátást úgy kell megszervezni, hogy az a jogos igényeket kielégítse, és megfeleljen az előírásoknak. Gondoskodni kell arról, hogy a dolgozók a biztonságos munka kielégítő idejében megkapják; ne fordulhasson elő késedelem az ellátásban.

1980-ig számba kell venni a munka- és védőruha-ellátással kapcsolatos teendőket. 1981-ig elő kell készíteni a változtatásokat, és javaslatot kell tenni arra, hogy mely munka- és védőruhákat kell egységesíteni. A szakszervezeti szerveknek feladatukká teszi az elnökség, hogy tervszerűen segítsék a munka- és védőruha-, valamint védőeszköz-ellátás javítására hozott határozatok megvalósítását. Tárgyalják meg, ellenőrzik saját területükön az ellátás helyzetét, tegyenek ésszerű javaslatot a fejlesztésére.

Simon Attila

A Népszava Lapkiadó „Rejtvény bukósisakban” címmel 32 oldalas füzetet adott ki, mely a szórakoztatás mellett tájékoztatást nyújt munkavédelmi kérdésekről is. A rejtvényfüzet a hírlapárusoknál kapható, ára 6 forint.

A hét rejtvény megfejtői között nyolc újévi malacot és harminc 500 forintos vásárlási utalványt sorsolnak ki.

Segítsük a gyermekek biztonságos közlekedését!

Szomorú statisztikai adatok bizonyítják, hogy a nyári vakáció alatt sajnálatos módon növekszik a közúti gyermekbalesetek száma. Nem törvénytörés, hogy a hosszabb lélegzetű szabad idő alatt halmozódjanak a gyermektragédiák.

Mindannyian ismerjük azokat az erőfeszítéseket, amelyeket az állami és társadalmi szervek tesznek a gyermekbalesetek megelőzéséért, csökkentéséért. Az egyre hatékonyabban kibontakozó társadalmi megmozdulások csak akkor járhatnak eredménnyel, ha minden egyes ember is hozzájárul e nemes célok megvalósításához.

Hogy ez alatt mit értünk? Csupán csak azt — amit a közvélemény is joggal elvár —, hogy ne csak az iskola, hanem a szülők is oktassák, neveljék gyermekeiket a szabályos, biztonságos és udvarias közlekedésre.

Hazánkban minden harmadik családban rendelkezik va-

lami járművezetői engedéllyel, akik szakképzett közlekedők, és többnyire alapos ismerői a KRESZ-nek, sok gyakorlati tapasztalatra tettek szert. De nemcsak a járművezetők oktatják szűkebb családi körben hozzátartozóikat, hiszen ma már a legalapvetőbb közlekedési szabályok ismerete az általános műveltség nélkülözhetetlen feltétele.

A szabályok ismeretén kívül nagyon lényeges azok alkalmazása, és a gyerekek esetében különös hangsúlyt kap a felnőttek példamutató magatartása. Sajnos, gyakori látvány, hogy a kisgyermeket kocsiban toló édesanyja a forgalomirányító jelzőlámpa tilos (piros) jelzésénél halad át az úttesten. Felháborító látvány, amikor felnőtt ember gyermeke kezét fogva, feleltétlenül, kilátást akadályozó tárgy mögül lép le az úttestre. És még sorolhatnánk a súlyos és veszélyes szabálysértéseket.

A gyermekek örülnek a jó időnek, napsütésnek, vidáman önfelédten játszanak, de nem mindegy, hogy hol Tanítsuk meg gyermekünket arra, hogy csak a kijelölt, biztonságos helyen szabad futkározni, labdázni. Gondoljunk arra, hogy már hány úttestre gurult labda okozott tragédiákat.

Gyermekeinket okos, érvelő szóval figyelmeztessük, és segítsünk nekik a biztonságos játszóhelyek, „pályák” felfedezésében és kiválasztásában. Így nyugodtabban engedhetjük el őket, hogy élvezzék a nyár örömeit.

E sorokat gondolatébresztésnek szántuk. Kérjük, hogy minden szülő, felnőtt (gyalogos és járművezető) mindent megtegyen, hogy minél kevesebb gyermeket érjen közlekedési baleset.

Vigyázzunk rájuk!

**Budapesti
Rendőrfőkapitányság
Közlekedésszervezete**

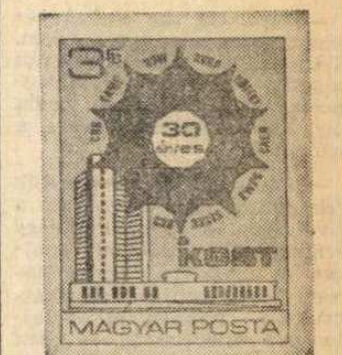
Postaavatás Felsőcsatáron

Már nem is meglepetés, hanem természetes folyamat szépülő falvainkban egy-egy új középület, posta avatása. E folyamatba illeszkedett be május elején Felsőcsatáron a közösségi művelődési ház avatásával együtt az új posta átadása is. Az ünnepségen megjelent *Mészáros Antal*, a Soproni Postaigazgatóság vezetőhelyettese. Az elnökségben foglalt helyet *Bosits Gusztáv*, a felsőcsatári postahivatal vezetője, mint a megyei tanács tagja. Az avatással egybekötve a győzelem napja tiszteletére békenagygyűlést is tartottak. A gyűlés után színvonalas műsort hallgathattak meg a résztvevők. Csak ízelítőként: közreműködött a vasvári fúvószenekar, a szentpéterfai táncsoport, a horvátzsidányi énekkar, a szombathelyi Fürst Sándor pedagógus zenekar. Ünnepi köszöntőt *Nagy Sándor*, a járási pártbizottság első titkára mondott.

Pálffy József

Bélyegsarok

A KGST megalakulásának 30. évfordulójára a posta június 28-án 3 értékből álló sorozatot bocsát ki. Az 1 forintos címlet az orenburgi gázvezeték, a 2 forintos a KGST be-ruházásaként épülő távfeszítőket ábrázolja, a 3 forintos bélyeg pedig a tagországok együttműködését szimbolizálja.

MORICZ ZSIGMOND születésének 100. évfordulójára június 29-én Rippl-Rónai Józsefnek a nagy íróról készített paszellekép bemutató bélyeghez hoz forgalomba a posta.

Gyarmati Ilona

Kinek első, kinek második otthona

A MUNKÁSSZÁLLÓ

A csaknem száz postai dolgozónak otthont adó munkásszálló épülete Pécsen, a Posta Gépjavító és Szállítási Üzem területén kapott helyet. A főbejáratnál egy széles, a sok lakóterület vizmára lépcsősor vezet a látogatót a klubszoba, az irodák, majd balra a földszinti hálósobák felé. A felsőbb emeleten — nagyjából azonos elrendezéssel — minden szinten megtaláljuk még a hálósobákban kívül a villanytűzhelyes konyhákat, fürdőket, öltözőket stb.

Délután öt óra van. A munkásszálló lakói lassan kezdenek jövegetni. Akivel először találkozom az épületben a portás bácsin kívül, Dékány Ferenc épületkarbantartó. Az ő feladata az épületben előforduló műszaki hibák kiküszöbölése.

Vajon mit kapcsoltak rá?

— Sajnos, — mondja Dékány Ferenc —, a hibák zöme nem a természetes elhasználódás következménye. A lakók gondatlanságából rengeteg zárat kell kicserélnünk, mert vagy beletörök vagy elvesztik a kulcsot. Szakmám szerint villanszerelő vagyok, de értenem kell a vízvezeték-szereléshez és még ezer apró más dologhoz is.

Az egyik szobába bekopogunk Dékány Ferencel. A vöröshagymaszagú csendben, az uszonna maradéka mellett egy fiatalember, Fuksz József üldögél.

— Elégedett-e a munkásszálló körülményekkel?

— Igen. Ha van is észrevételem, panasza nincs okom. Kéthetenként tisztá agy neműt kapunk, bőségesen van hidegmeleg víz. Hétvégeken pedig hazautazom Császártöltésre a szüleimhez.

— Császártöltés messze esik Baranyától, de megszoktam a távolságot. Érettségi után négy évig a győri főiskolán tanultam és most itt vagyok Pécsen. Természetesen a munkásszállót — minden jó tulajdonsága ellenére is — csak átmeneti állapotnak tekintem. Menyasszonyommal azt tervezük, hogy házasságunk után Pécsen telepszünk meg.

— Az észrevételem pedig az, hogy az arra illetékesek nem csoportosítják a lakókat a hálósobákba kerülés előtt. A hálósobák helyfoglalásánál jobban figyelembe kellene venni az azonos korú és érdeklődésű embereket. Ennek előnyére hadd hozzak fel egy példát: a saját tapasztalatomból: Szobátársak vagyunk Fejes Sanyival. Ő távbeszélőkarbantartó — és kiváló gyakorlati szakember. A főiskolán én vezetékes szakon végeztem. Érdekes műszaki-gyakorlati szakkérdések tekintetében nemcsak Fejes Sanyi tud nekem hasznos dolgokat elmesélni, hanem elméleti téren én is tudok neki sok, számára még új dolgot mondani. Ha nem találkozunk, akkor néhány szakmai tapasztalattal mindketten szegényebbek lennénk.

— Lassanként életre kel a munkásszálló, benépesülnek a hálósobák. A folyosón kopogós fapapucsban szalad egy fiatalember, nyakában törülköző lóg, majd eltűnik a zuhanyzó ajtaja mögött. Halom, amint jökdvűen énekel, hangja, túlharsogva a vízcso-

bogását is, betölti az emeletet. A legfelső szint közös konyhájából sültthagymailatot hoz a léghuzat.

— Nem zavarja, hogy az egész emeletet átjárja a sült-hagyma szaga? — szölik meg egy mellettem elhaladó közepkorú férfit.

— Nem — válaszolja —, mert engem az otthonra emlékeztet, gyermekkoromra, édesanyám vasárnap délelőtti főzéseire, meg arra még, amikor engem is várt odahaza az asszony...

A konyhában egy kamaszfiú, Bertalan Károly serénykedik.

— Mi sült a lábasban?

— Pirított csirkemáját készítek vacsorára — válaszolja, majd így folytatja: — Korán megtanultam megállni a saját lábamon. Tizenéves vagyok, állami gondozotként nőttem fel. Amit elteremtett ideig, főleg ezt a mostani, magam teremtette kis világot, a postának köszönhetem. Nekem ez az otthonom... De azért ne higgye — csap a hangja kamaszos, dacos lendületbe —, hogy itt minden olyan jól megy!... — S miközben fürdőgőz jár a keze, mosogat, sorolja a gondjait, melyek közül a legsúlyosabb — azt hiszem, mivel háromszor is elmondja —, hogy a hálósobájukban fülhallgató nélkül esténként nem hallgathatja a rádióját.

Kellemes gitárszó szűrődik ki a folyosóra. Nagy János, Pécs 1 postahivatal távirat-kézbírója pengeti a húrokat. A fiatal fiúnak két szenvedélye van: a gitár és a motor-

Másik szenvedélye a motor-kerékpár

kerékpár. Az utóbbi mindig olyan tiszta, mintha akkor került volna ki a gyárból.

Megállók az egyik hálósobában nyitva hagyott ajtaja előtt. A munkásszálló jó levegőjű, tiszta és rendez lakosbái között is különösen kedves látvány a szemnek ez a mostani hálósoba. Az asztal körül virágok, zöld növények és nagy-nagy tisztaság mindenütt a szobában. Kétségtelen, az átlagosnál gondosabb, lelkiismeretesebb emberek lakják a helyiséget, akik valójában a magukénak érzik a hálósobát. A szoba két lakójával — Varga Józseffel és Cziczeli Györggyel — a klubszobában ültünk le egy kis beszélgetésre. Rövid ismerkedés után a két „veterán” postásból már is ömlik a szó.

— A munkásszálló adta körülményekkel elégedettek vagyunk — mondja ki kettőjük summázott véleményét Varga József. — Én harminchat éve dolgozom a postán, Cziczeli György pedig harminchárom éve. Nemcsak a szakmáért szeret közös bennünk, hanem földiek is vagyunk. Zalaik. Legényfiam is velünk dolgozik.

— Ez a munkásszálló nekünk nagy kincs — kapcsolódik a beszélgetésünkbe Cziczeli György. Természetesen ezt csak az tudja és értheti meg igazán, akinek van összehasonlítási alapja, ismeri az ötvenes évek munkásszállókörülményeit. — Nem vagyok maradi, de úgy érzem, a mai fiatalok jelentős hányada nincs tisztában azzal, hogy mit is kapott a társadalomtól. Jobban kellene még arra a szekrényzárakra is vigyáznunk,

hogy idő előtt ne menjen tönkre. Már csak azért is, mert van, akinek első, de sokunknak a második otthona ez a munkásszálló.

— A munkásszálló jó fel-szereltségével igyekszik az otthonuktól hétközben távol levőknek családiá körülményeket teremteni — mondja Tamás Károly házigazdánk. — 1972 februárjában vettük a lakókkal birtokba ezt a munkásszállót. A mostani lakók között a régiékből, bizony, csak kevesen vannak. Családot alapítottak, megnősültek, lakást építettek és megváltak a munkásszállótól. Egy városra került fiatalembernek — ha komoly gondolkodású és életfelfogású — fészkekrakás előtt, takarékoság szempontjából, átmeneti jelleggel, jó ez a munkásszállás. A munkásszállást térítésmentesen bocsátjuk az igényjogosultak rendelkezésére. Egyébként ezer forint körül van az a rezsio-összeg, amelybe egy lakó a postának kerül.

Molnár Lajos kedvenc lapját, a Népszavát olvassa

— Üzemi közművelődési könyvtárunkban — rendszeres felfrissítés mellett — 1300 kötet várja az olvasni szeretőket. Galambos Ervin, a szállítási üzem forgalmi ügyintézője, hetente két alkalommal — munkaidő után — látja el a könyvkölcsönzési teendőket. Könyvtárunknak 105 olvasója van. Hálósobánkban három napilapot járunk, és nemrégiben cseréltük ki a tv-készülékünket is. Minden hálósobába vásároltunk egy-egy hűtőszekrényt.

— Ahol ennyi ember ver-buvalódik össze, helyesen kell tudni összehangolni a szenvedélyeket is. Egyik újjunk sem egyforma. En sem vetem meg azt az embert, aki munka után elfogyaszt egy üveg sört. Válgék egészségére! De azt az embert már igen, aki megfegyverezkedik magáról, és arról, hogy közösségben él, s zavarja a másik nyugalmát.

— Szerencsére, nagyon jó és kiegyensúlyozott, munkájának élő adminisztratív és technikai személyzete van a munkásszállónknak. Ha lehet, külön is megemlíteném Vámos Gyuláné nevét. Rendszerint ő a délutáni ügyelet. A munkában elfáradt, hazatérő lakóknak — egy-egy jó szó, kedves mosoly kíséretében — ő adja ki a szobájuk kulcsát.

— Ki nem mondott nevelőszándék rejlik amögött is, hogy válogatás nélkül helyez-zük el a szobákban a munkásszálló lakóit. Nem csinálunk külön értekezleteket, szakmunkásoknak vagy diplomásoknak hálósobát. Cé-lunk az, hogy akinek megadott a magasabb iskolai szint elérése, jelenlétével is kedvező hatással legyen a hálósobába többi lakójára. Azt hiszem, az az állam, mely megadja a korlátlan tanulási lehetőséget, iskolázott embereitől ennyit el is várhat.

— A munkásszállónkon mű-ködik egy úgynevezett Szállás Fegyelmi Bizottság, melynek tagjai: 2 lakó, valamint a gondnok. Feladata: a munkásszálló rendje ellen súlyosan vétőkkel szembeni szük-séges büntetések kiszabása. Csak annyit: három éve nem volt szükség ennek a bizott-ságnak az összehívására.

Pusztai Mihály

TÉVES KAPCSOLÁS?...

De valami nem stimmel

Jó múltkorában, úgy reggel nyolc óra körül a földalatti-val nyomakodtam befelé a városba, s a szemközti ülésen egy régi jó ismerősemet, volt szomszédomat fedeztem fel, tőle szokatosan nyugos hangulatban.

— Mi történt? — érdeklődtem részvétellel, amikor a kijáratnál egymás mellé kerül-tünk.

— Éjszaka igen későn fe-küdtem le — kezdte kelle-tlenül —, mert egy sürgős mun-kát kellett mindenképpen be-fejezmem egy mai értekezlet-tel kapcsolatban. Éjjel már jóval elmúlt, mire ágyba vac-kalódtam. De nem izgatott a dolog különösebben, hiszen máskor is feküdtem én már le éjjel után, s reggel hétfő-ilyenkor is rendesen kialud-tam magam. Rögtön el is aludtam. Pokoli zajra, cső-römpölésre ébredtem. Mintha a lakás valamennyi ablakát egymás után kezdték volna egyforma ütemben beverni. Ijedten ugrottam ki az ágy-ból, s csak a kábulatból fel-ocsúdvá jöttem rá, hogy nem bezúzott ablakok üvegcserepei csörömpölnek, hanem a tele-fon hangos türelmetlenül az előszobában. Erre a megállá-pításra rettenetesen megijed-tam. A feleségem a gyerekek-csak néhány napja utazott ha-za apósomékhoz egy kis ki-kapcsolódás végett, s egész bizonyossá vettem, hogy ez a korai hívás (a falióra fé: né-gyvet mutatott) csak tőlük eredhet. Rögtön arra gondol-tam, hogy valami nagy baj történt, és siettem az előszoba felé. Felkapom a kagylót és beleszólok. Kellemes női hang kíván jó reggelt, tájékoztat, hogy ő az ébresztőszolgálat, és melegen érdeklődik a telefon-számom iránt. Miután — kissé megkönnyebbülve és magam-hoz térve — közöltem vele, hogy egyrészt én még soha-sem vettem igénybe az éb-resztőszolgálatot, másrészt az általa tudakolt kapcsolási szám nem stimmel az enyém-mel még hallottam távolodó hangját: „Oh, hogy az ör-dög...!” Utána kattanás, mé-la csend a vonalban, és én ott álltam meztelen talpallal elő-szobám jéghideg kőpadlóján, a hidegtől és idegességtől re-megve. Persze, hiába másztam vissza az ágyba, alvásról már szó sem lehetett. Így hát fél-hat körül kénytelen voltam felkászálódni, s azóta felvált-va hol ásitok, hol dühön-gök... — fejezte be keserű-gét gyűrött arcú ismerősom.

Mi mást tehettem — a kezelő helyett én kértem elnézést a kényszerű riadóért.

Talán kiérzik az elmondot-takból, hogy az illető nem egyedül és kizárólag, és nem is elsősorban a téves ébresz-tésért volt felháborodva, hi-szen ő is éppen úgy tudja, mint bármelyikünk, hogy csak az tévedhet, csak az követhet el hibát, aki dolgozik; és nem is mindig magán az emberen múlik az elkövetett hiba. Sok-kal inkább az a „nagyvonalú-ság”, az a „könyvedség” bosz-szantotta, amellyel a kezelő átsiklott az ügy felett, arra sem méltatva embertársát, hogy az okozott ijedelemért és az ok nélkül megzavart pihe-nésért legalább egy mentege-tőző szót ejtsen.

Hadd mondjak el még egy másik hasonló, ugyancsak az embertárs (vagy ha úgy tet-szik: „a kedves ügyfél”) teljes semmibe vevését tükröző ese-tet:

A szobában megszólal a tele-fon, s a csengetés módjából úgy tűnik, hogy távolcsági hí-vás érkezik. A konyhában foglalatosskódó, szorgos házi-asszony, aki a néhány napja vidéken ügyködő férjeurától vár az előre megbeszél-t hívásra, lelkendezve, a mosoga-tódzását majdnem feldöntve robbog befelé és kapja fel vi-zes kezével a kézbeszélőt:

— Halló! Itt vagyok!!

— Kettőkilencvenhárom-

nullanyolevankettő? — hadar-ja egy erőyes nő hang.

— Neem... — rebegi tév-tován és csalódottan az asz-szonyka — csak nyolcvanegy.

— Akkor téves!! — szögezi le a nyilvánvaló tényt ellent-mondást nem tűrő, katonás hangon a kezelő. Érződik hangján a felháborodás, hogy nem az a szám jelentkeztet, amelynek a csengetést szán-ta. Az talán észbe sem jut, hogy a „melléhúzásnak” nem a hívott volt az oka, az pedig esze ágában sincs, hogy ezért esetleg elnézést is ille-ne kér-ni, legalább egyetlen szóval. Szó nélkül, dühösen lép ki a vonalból, és lehet, hogy a kö-vetkező percben egy másik vétlen ügyfelet zaklat — ugyancsak hasonló modorban.

Mányoki Endre

Történelmi játékok postásoknak

Megyei szintű vetélkedőt rendeztek — szakszervezeti szervezéssel — Veszprém-ben a „133 nap történetéről”. Az szmt-székház tanácstermében 14 csapat vett részt a játékos vetélkedőn, tisztelegve a tör-ténelmi évfordulónak.

A Magyar Tanácsköztársá-ság 133 napjának történetéről, a Veszprém megyei esemé-nyekről, továbbá a kor irodal-mi, képzőművészeti, zenei al-kotásainak ismeretéről tanú-sítottak elismerésre méltó tá-jékozottságot a versenyzők. Az első helyezést Veszprém jász-b, második helyezést a Megyei Távközlési Üzem, harmadik helyezést pedig Ajka jász-b. csapa-ta nyerte el. Mellettük — s nem mögöttük — szép ered-ménnyel a többi 11 csapat.

Az 1-3. helyezést csapatok pénzjutalmát, és a többi ver-senyző tárgyjutalmát Andók Gyuláné kv-tag adta át. Majd játék kezdődött a színpadon

is, de nem a versenyzőké, ha-nem a versenyzőkért, nekik ajánlva, érettük és az ünne-pért.

Székelyné

Névadó ünnepség

Évenként kétszer rendez névadó ünnepséget a Buda-pest 70-es postahivatal szakszervezeti bizottsága. Az idei első ünnepségre tizenkét dolgozó hozta el gyermekét. Az anyakönyv a következő kis állampolgárok nevével bő-vült: Palkó Tímea, Balogh Il-dikó, Panyi János Gergely, Mancher Sándor, Farkas László Zoltán, Molnár Karo-lina, Takács László, Szűcs Hajnalka, Pálfi Petra, Barid József Zsolt, Csatári Gábor. Az szb nevében Velkei István és a KISZ-szervezet nevében Velkei Istváné köszöntötte a gyűléket, gyermeküket és a vendégeket.

Békésy mellett dolgoztam...

— „Doktor Úr, Maga meg-halt a tudomány számára...”

— s dr. Nagy Dezső, akinek ez a rosszálló kijelentés szőlt, egyáltalán nem vette zokon a nősüli szándékának beje-lentését kísérő e szokatlan szerencsekívánatot, s ma ezt derűsen meséli el a fenti idé-zet szerzőjéhez, dr. Békésy Györgyhez fűződő egyéb élményeivel együtt. A beszél-getésnek pedig az adott idő-szerűséget, hogy június 4-én, születésének 80. évfordulóján, emléktáblát leplezték le a Magyar Posta Nobel-díjas fi-zikusának tiszteletére, első munkahelyén, a Posta Kisé-leti Intézet épületén.

Tudományos munkásságáról, kutatásainak eredményeiről, kitüntetéseiéről körülbelül két évvel ezelőtt megemlékeztünk már. De milyen lehetett mint ember, mint munkatárs, mint főnök az a tudós, aki a fent leírt módon fogadta beosz-tottjának reménytel beje-lentését — arról érdeklődtem volt közvetlen munkatársai-tól, a már említett dr. Nagy Dezsőtől és dr. Jancsár Jó-zseftől. Mindketten fi-zikusként dolgoztak mellette. Volt még egy igen kedvelt beosztottja: Krenkó Ferenc műszerész. Kiválóan képzett, biztos kezű, pontos munka-társ volt; sajnos, odaveszett a háborúban — nagy családja mellett Békésynek is legna-gyobb bánatára. Nemcsak a munkáját hiányolta, a meg-bízható embert is őszintén gyászolta.

— Sokat kellett Békésy mel-lett dolgozni, és nem is akár-hogyan — emlékszik vissza Jancsár Józsefné —, de lé-lektelenül, hát még rosszul nem is lehetett volna; — min-dent felülmúló munkaszerete-te mindenre átragadt. Ab-bahagyni egy kísérletet pusztán azért, mert a munkaidő lejárt? — erre nem is gon-dolt senki, hiszen amit csináltunk, rendkívül érdekes volt; egyébként pedig — meg-értő főnökként — bármikor szívesen elengedte munkatár-sát, ha hivatalos vagy család-i ügyekben el kellett járniuk.

Az általa vezetett akusztikai csoport elhelyezése nem nevezhető éppenséggel sze-revésnek. A laboratórium

helyiségei az alagsorban vol-tak, az ő szobája pedig a ké-nyvelmetlen csigalépcsőn meg-közelíthető torony legfelső emeletén. Ott járt-kelt fel-alá, állat a tenyerébe súly-lyesztve vagy homlokát keze fejével ütögetve, majd futott le munkatársaihoz, hogy újabb és újabb ötleteit, kísérleteit megbeszélje. S a megbeszélés során megfontolt minden ész-revételt, és egyáltalán nem vette rossz néven, ha közbe-kérdeztek... munka közben is nyugodtan hozzá lehetett fordulni kérdésekkel. Azt azonban előre sohasem árul-ta el, hogy milyen eredményt vár a kísérlettől, tehát nem lehetett ily módon kedvében járni. Ennek nem is lett vol-na értelme. A sikertelenség nem szegte kedvét; hamaro-san új megoldást gondolt ki. Egyébként lehetőleg személye-sen is részt vett minden mun-kában, mindent ki akart pró-bálni, ha kellett, letérdelt vagy lehasalt a maga kifalá-ta berendezés mellé, hogy megfigyelhesse működését.

— Munkája csak a szük-séges alvás idején szünetelt, otthon is állandóan dolgozott. „Képzeld. Nagy úr — mon-dta egy alkalommal —, ven-dégeink voltak tegnap, és angyam kívánságára két óra hosszat bent kellett velük ülnöm.”

Ezt a „csapást” Jancsár Jó-zsefné szerint máskor úgy védte ki hogy a fürdőszobá-ba menekült.

Szól a rádió...

A fenti cím az LGT-együttes ismert slágere, melyben a rádiózás kezdeti korszakának állít emléket. Nekem viszont az az élmény jutott, hogy személyesen találkozhattam és beszélgethettem Mérei Gyula bácsival, aki közreműködött az első hivatalos rádióadás megindulásánál, és mint nyugdíjas ma is dolgozik a Lakihegyi Rádióállomáson.

— Kedves Gyuszi bácsi! Először halljunk valamit pályája kezdetéről!

Nagyot sóhajt, mint aki egyszerre szeretné elmondani mindazt, amit hetek, sőt hónapok alatt sem volna lehetséges. De aztán belekezd és hirtelen 55 évet „fiatalodik”.

— 1924-ben végeztem a Gyáli úti Posta Műszerész Tanonciskolában. A Posta Kísérleti Intézet rádióvevő-állomására kerültem. Táviróvetéllal és készülékjavítással foglalkoztam. Alig fél év után, 1925 januárjában a csepeli rádióállomásra helyeztek. Ez nem volt azonos a mai telephellyel, a Kvassal szilip közelében működött, az épület még ma is áll. Itt kezdődött el a Németországból megérkezett 2 kW-os Telefunken-adó szerelése. Az év végén részese lettem annak a történelmi eseménynek, hogy karácsony előtt megindult a rádióműsor hivatalos sugárzása. Ez nem is ment olyan simán, mint ahogy ezt ma elképzelelik. A Telefunken-adó össze-szerelése már májusban megtörtént és folytak — jó eredménnyel — a kísérleti adások. Igaz, már 1924. március 15-én és attól kezdve rendszeresen a berlini Huth-cégtől vásárolt 250 wattos táviró-telefon adóval történt először műsorszóró kísérlet, majd Magyarai Endre postamérnök elképzelései alapján magyar szakemberek által gyártott 1 kW-os adóval folytatódott a kísérleti műsor sugárzása. Már több száz vevőkészülék működött az adó vételkörzetében. Mégis a „rendes adások” csak igen nehezen indulhattak meg — az engedély hiánya miatt. A parlamentben még interpelláció is elhangzott ez ügyben. Később, 1928-ban, a mai telephelyre, Lakihegyre költöztünk; én magam szó szerint, mert még ma is itt lakom az állomás területén épült lakóházban. Megépült az akkor korszerűnek mondható 20 kW-os adó, amely az egész országban a lámpás készülékeken jó vételt biztosított.

Közben megtudtam, hogy Gyuszi bácsi két gyereket nevelt fel, s ma már számos unoka veszi körül. A gyere-

kek felnőnek, a kép állandóan változik körülötte, de a rádiózás iránti szeretete, hűsége nem csillapodik, nem változik. Azt vallja, ezt a munkát csak szívvel, lélekkel, nagy-nagy szeretettel szabad csinálni.

— A háborús években nehéz időköt élünk át — fűzi gondolatait Mérei Gyuszi bácsi. — Emlékszem, amikor 1944-ben, a német megszállás napján, a déli órákban a német katonák előzölögték az állomást. Az adót leállították, minden távbeszélő-készülékhez leülték, beszélni nem tudunk senkivel. Később voltam esve, ugyanis légítámadás esetén az egész országot nekünk kellett riasztanunk. Egy óvatlan pillanatban megpróbáltam kiszökni az épületből. Sikertelenül is a hátsó kijáraton kijutnom, de az épület körül is örök voltak. Visszavitték a parancsnok elé. Nagyon éhes vagyok, mondtam, engedjen át a másik épületbe, a lakásomba ebédelni. Egy fegyverest adtak mellém, aki átkísért. Szerencsére a német katonák lakásom ajtaja előtt várakoztak, s én azonnal felhívtam a stúdió légvédelmi központját, változtam a helyzetet, és sürgős intézkedést kértem. Alig ötvenperc múlva egy magyar és egy német magas rangú tiszt érkezett az állomásra, s utasítást adtak, hogy az adót felfűtve, melegen tartjuk, hogy légvédelmi esetben leadhassuk a riasztást, de műsort 3 napig nem sugározhatunk.

Gyula bácsi ezután összefüggő mondatokkal beszélt a fasizista német csapatok esztelen rombolásairól, a tornyok felrobbantásáról, a berendezések részbeni elpusztításáról, részbeni elhurcolásáról. 1945-ben az újjáépítés anyagok nélkül, tulajdonképpen a semmiből kezdődött meg. Május 1-én már a városban üzemelt egy 2 kW-os adóberendezés, szeptember 20-án pedig már ismét Lakihegyen, a kollégák által a Dunántúlon a nyugatra való elhurcolás elől elrejtett, s visszazárlított és állomásként újjáépített 20 kW-os adóval megindult a műsorszugárzás. Ez akkor ismét nagy teljesítményű adónak számított.

— Nagyon nagy felelősségem volt mindig, melyet átérzek — folytatja Gyuszi bácsi. — Különösen nehéz volt a háborús időszakban és az 1950-es évek első kétharmadában. Az egyik lábunk mindig a börtönben volt. Rettenetesen féltünk az üzemzavaroktól, főleg a politikai be-

szédek sugárzásakor. Egyszer egy Rákosi-beszéd alatt kiűzték a zivatar. Csapkodtak a villámok az antenna körül. Más adások alkalmával a stúdió dolgozói bemondták a zivatarszünetet, és leálltunk. Ebben az esetben ezt nem lehetett megtenni. Néhány másodperces észrevehetetlen feszültségkieséssel megúsztuk.

Nagy szeretettel beszélt Gyuszi bácsi a 25–30 éves gyakorlati rendelkező kollégákról, akik a felszabadulást követően a szocializmust építő országunk rádiói lettek, s keze alatt tanulták a szakmát. Megtudjuk még, hogy hosszú évekig főcsoportvezető volt az állomáson és ebből a beosztásból került nyugdíjba 1965-ben. Ma, ezekben a lét-számsíges napokban besegít, ügyel a műsorszugárzás biztonságára, a jó vételre.

— Gyuszi bácsi, milyen tanácsot tudna adni a rádiós szakmát kezdő fiataloknak?

— Csak egyet — válaszol határozottan. — Az adó leg-
alaposabb megismerését. Ez fiktív tudománynak látszik, de nagyon értékes. Az a nehéz ebben a szakmában, hogy üzemzavar esetén szinte gyakorlat nélkül, a jelenségek alapján kell gyorsan megállapítani a hibát és szakszerűen elhárítani.

A még mindig friss este-
vékeny 75 éves Mérei Gyula bácsitól, rádiószakunk egyik nagy egyéniségétől úgy búcsúztam el, hogy továbbra is jó adást, jó vételt és jó egészséget kívántam neki.

— Mohai —

Nagy csenddel fogad a Posta Kísérleti Intézet csaknem százéves, épülete a korareggeli kárikulában. Gyári zajhoz szokott fülemnek furcsa a kutatók árasztotta csend. Kicsit megszédít a toronyszobákhoz vezető keskeny, meredek csigalépcső. Az előtérben már „A” brigáddal találkozom: a falon farcsos tábla, mindennapi életük néhány dokumentumával.

Tágas, levegős szobában vártak, a nemzetközi és dokumentációs osztály nemzetközi részlegének egyik irodájában. Négy brigádtag telepszik körém: Nagyné Campen Beatrix (brigádvezető), Füzesi Edit, Szira Ferenc és Radnai Géza. Beszélgetésünk témája: Mivel érdemelték ki a dokumentációs osztály vezetői brigádja címet? Három óra állt rendelkezésemre, hogy kicsit megismerjem a 16 tagú kollektíva életét, s hogy meggyőződjem arról, jogosan került birtokukba a kitüntetés.

mányban is folyó verseny. Először annak van, akinek a műve korábban megjelent, s ebben nem sok segítséget nyújtottak neki korának magyar kiadói. Legtöbb tanulmányát külföldön tették közzé.

Igy érthető, hogy a Szovjetuniótól az Egyesült Államokig jobban ismerték munkásságát, mint hazájában. 1934-ben a Szovjetunióba hívták meg egy akusztikai konferenciára. Visszatérve álmálkodva beszélt el, hogy minden felfedezését milyen jól ismerték. Nem egy nemzetközileg elismert szaktekintély a Posta Kísérleti Állomáson kereste fel, majd elragadtatással nyilatkozott kutatási eredményeiről, az egyszerű és ötletes készülékekről, amelyeket a tudós maga szerkesztett.

Békéssy Magyarországon — mint a Közlekedéstudományi Egyesületnek más tudományos egyesületekkel közösen rendezett emlékülésén tanítványa, dr. Tarnóczy Tamás, az MTA Akusztikai Kutató Laboratóriumának tudományos igazgatója mondta — a Nobel-díj odaítélésének kezdtek felfedezni, s a munkásságáról szerzett ismereteink meglehetősen hiányosak. Sőt helyenként pontatlanok. Adósságot törlesztünk tehát, amikor emléket állítunk neki, s igyekszünk felkutatni tudományos eredményeit.

Mi is hozzá szeretnénk járulni ezzel a kis írással portréjának megrajzolásához.

(kisbenedek)

A Posta Kísérleti Állomáson műserei között

Sugarlandi hajtóvadászat

A történet magánügyként indul...

Egyedi eset — gondoljuk —, érdekes, de különösebb közönségnek nincs hozzá.

Clovis, a főhős — akit apróbb lopásokért ítéltek el —, szabadulását várja. Már átszállították a Büntető Osztály Előzetes Szabadonbocsátási Központjába, ahol tulajdonképpen már fél lábbal szabad. A modern kriminalisztika legújabb vívmánya ez az Egyesült Államokban. Az elítélt rabokat — így véli a pszichológia mindenható tudománya — nem szabad felkészületlenül szabadonbocsátani abba a társadalomba, amelyből a törvény szigora (illetve saját cselekedetük) kiemelte őket. Fel kell mindenkit késztetni a „szabadságra”, hiszen odakinn ismét kísértések várnak, különösen a visszaeső köztörvényesekre.

Igen ám, de látogatóként várattalan betoppán Clovis felesége, a nagyon is határozott, filigrán Lou Jean és pillanatok alatt elsöpör minden pszichológiát. A helyzet ugyanis az, hogy a törvénynek aggályai vannak. A törvény úgy véli, Clovis, aki börtönben ül és Lou Jean nem tudja tisztességesen felnevelni gyermekét. Ahhoz, hogy annak jövője biztosítva

legyen, el kell venni őt, és egy polgári normák szerint feddhetetlen családdal adatlátni.

Lou Jean, az édesanya, ezzel nem ért egyet. Fűtül az okosokra, fűtül a törvényre, a döntésre, és közli Clovisal, ha azt akarja, hogy a felesége maradjon, úgy vissza kell szerezni a gyereket. Természetesen neki, hiszen ő az apa. Pillanatok alatt átveszi az irányítást, és előlép főszereplővé. Ettől kezdve ő diktálja az iramot. Clovist egyszerűen megszokteti (főleg-meggyőzően akarván kívül), autót szerez (igaz a tulajdonossal és feleségével együtt) és a felpaprikázott édesanya, valamint a tehetetlenkedő édes-
apa elindul a gyermekért.

Ezzel kezdetét veszi a sugarlandi hajtóvadászat. A törvény ugyanis szintén nem nyugodhat bele abba, hogy rendelkezését lábbal tiporják. Kiváltképpen akkor, amikor egy fiatal rendőrtiszt, Slide, az események sodrába kerül. Ő ugyanis igazolatlan próbál-
ja Lou Jean-ékat, akik fergeteges hajszát után tűszkennet hurcolják magukkal, s nyomukban természetesen ott liheg a rendőrség valóságos autókaványa, állig felfegyverzett hekusokkal, akik olyan apparátussal igyekeznek az

ügyet felszámolni, mintha a maffiával állnának szemben.

Magánügynek indult — mondtam — és nem tettem hozzá: vígjátéknak. S ahogy telik-múlik az idő, sokasodnak a bonyodalmak, úgy válik a história mindinkább közhírré, drámává, vádirattá. A forgatókönyvírók: Hal Barwood, Matthew Robbins és A. épa, továbbá A harmadfokú találkozás világhírű rendezője, Steven Spielberg ugyanis nem az ujjukból szopták az esetet, hanem valóságos témát dolgoztak fel, amely, ha természetesen nem is így, de Texasban 1969-ben valóban megesett.

Steven Spielberg rendezőnek merész húzása az, hogy miután jól elszórakoztatta nézőit, egyszerűen felrúzza őket, s gondolkodásra is kényszeríti. Ráébreszti arra, hogy a modern technika mindenféle vívmányával ellátott bűnüldöző apparátus ilyen esetekben ugyan látványos diadalt tud aratni, de a közbiztonságot valóban nem képes fenntartani, sőt egyes képviselői éppúgy az erőszak bűvöletében élnek, mint a Cloviséknál sokkal nagyobb stílus bűnözők, akiket üldözniük kellene. Egy-egy fricskát kap közben a szenzáció, a tv és a szenzációra szomjazók tömege, mindazok, akiknek szemében viszont Lou Jean és Clovis már-már nemzeti hős.

A magyar operátor: Zsigmond Vilmos részese a sikernek. S ugyancsak remekel a színészgárda, különösen a Lou Jean-t játszó, temperamentumos Goldie Hawn, akit a magyar közönség a Kaktusz virágában ismert meg.

Ábel Péter

Tele tenni akarással

Tizenöt éves a brigád. Nem volt olyan esztendő, hogy ne kapták volna meg a szocialista címet, de jó néhány bronz, ezüst és arany kitüntetést is öltöztet.

Ifjú lendülettel dolgoznak, tele tenni akarással, ez minden szavukból is érződik, ahogyan pergetik a maguk mögött hagyott és zajló eseményeket. Soralkban ötven van, ötven év körül, illetve a fölött, tizenegyik átlagkora 33 év.

Röviden bemutatják gazdasági munkájukat. Az osztályhoz tartozó munkaterületek: nemzetközi ügyintézés, műszaki könyvtár, műszaki rajz, xeroxgépterem, fotolaboratórium, így együtt a kutatómunka kiszolgálói, segítői (Az osztály dolgozói közül csak ketten nem tagjai a brigádnak.) S hogy ezt jól, eredményesen végzik, annak jele idei kitüntetésük is.

Legtöbb szó a nemzetközi ügyintézésről esett, itt dolgoznak legtöbben, heten, és ez a tevékenység a legszerteágzóbb. Hatan felsőfokú végzettséggel rendelkeznek, legalább egy nyelvviszálával, de van, aki három szerzett. Idegen nyelvű levelezést bonyolítanak le, műszaki anyagokat, záró jegyzőkönyveket fordítanak, a nemzetközi rendezvények előkészítői, a delegációkban, az értekezleteken tolmácsok.

— Mindannyiunknak önálló, független munkaterületünk van, egy-egy nemzetközi szervezettel — például a Szocialista Országok Hírközlési Együttműködési Szervezetével (OSZSZ), a KGST Postai és Távközlési Állandó Bizottságával (POTÁB), a Nemzetközi Távközlési Tanácsadó Bizottsággal (CCITT) stb. — tartjuk állandóan a kapcsolatot. De egymás segítségére nélkül nem tudnánk létezni. Nemrégiben tartották Budapesten az OSZSZ-tagországok kutatóintézeti igazgatóinak ötnapos értekezletét a Postás Művelődési Központban. Négy előadó végig ott dolgozott, de emiatt az ő területüket érintő mindennapos ügyintézés nem szenvedhetett csorbát. A háttér munkát, amely nem annyira sürgős, meghagyjuk, ehhez nem is érthetünk. Az összefogás jelentősége különösen akkor nagy, amikor egy hétfőn kezdődő értekezlet szabad szombat előz meg. Legutóbb is kévsé jötték meg az anyagok, nem készült el idejében a fordítás; hatan bent maradtunk pénteken egy órát, hárman diktáltak, hárman gépeltek (fele időben cserél-
tünk), így az ügyintézőnek

nem kellett szabad szombatján bejönnie. Ez oda-vissza dolog, adjuk és kapjuk a segítséget, mindenki rászorul. Az egymásra utaltság nagyon jó brigádszellemet alakított ki. Persze, ehhez hozzá tartozik, hogy egy kivétellel mindenki legalább öt éve itt dolgozik, s már nagyon egymáshoz tartozunk.

Az osztály többi területéről — külön-külön — csak ott ejtünk szót, ahol a mondandó brigádmunkát tükröz.

— A műszaki könyvtár több apró helyiségben van. Tavaly csőrepedés volt, özönvíz. S ezzel különböző munkák vételét kezdtük. Bontás, javítás, utána vakolás, később festés, ezt követően valamikor padlóburkolás. Két könyvtárosunk a sok por, zaj, zürzavar ellenére egy percre sem zárta be az ajtót, folyamatosan volt a kölcsönzés, a kiszolgálás.

— Műszaki rajzolóink a munkaköri feladatok mellett sok mindent vállaltak, csináltak: rajzokat, feliratokat, oklevélcímzéseket, plakátokat, meghívókat — nemcsak nekünk, hanem az intézet által patronált IX/3-as pártkörzetnek is.

— Dankó András fotósunk is fáradhatatlan, és imádják hívatását. Hangosan beszélő színesfilmet készített új rendezéseinkről, diákat, albumokba fotókat, képeket ott voltak a havannai VIT-en, a Budapest-klubban (ezért a KISZ Budapesti Bizottságától köszönő sorok érkeztek), vagy a Csehszlovák Távközlési Minisztérium által rendezett újítási kiállításon (ezért a munkájáért vezérigazgatónk írt köszönő levelet).

Ott találni a brigádöt különböző vetélkedőkön.

— 1976-tól állandóan. Kedvességéből gyűjtjük, feljegyezzük a saját anyagainkba becsúszott bakikat és a rádióban elhangzott, fülünket bántó félrebeszéléseket. Három éve meghirdettek az intézetben egy tréfas brigádvetélkedőt. Mi a gyűjteményünkben adunk ízelítőt. Első helyen végeztünk. Ez adott kedvet a rendszeres vetélkedéshez.

— Vig kedélyűek vagyunk, nem szeretjük kimutatni a fáradtságot. Örülünk, ha a hajtások szüneteiben kicsit kikapcsolódhatunk. A vetélkedés is alkalmas adnak erre. Ezeket mindig összekapcsoljuk műzeumlátogatással. Jártunk a Munkásmozgalmi Múzeumban, a Szovjet Tudomány és Kultúra Házában, a Petőfi Irodalmi Múzeumban, meg-
néztük a Károlyi Mihály

emlékszókat. Es mindezt őszinte érdeklődéssel tettük, nem azért, hogy beírassuk a naplóba. Több jó helyezést ért el csapatunk.

— Már megszokták, hogy szívesen vállaljuk egy-egy rendezvény patronálását. A nyugdíjas találkozó például a miénk. Ilyenkor megszervezzük a vendéglátást, megvásároljuk az ajándékokat, szép asztalt terítünk (már megismerik, ha a mi kezünk készíti), s igyekszünk valami meglepetésszerű is gondoskodni. Egyszer magunk adtuk a műsort, nagyon aranyos, hálás volt a közönség. Mások arra kértük nyugdíjasainkat, ők csináljanak „ki mit tud”-ot. Anekdoták hangzottak el, egy bácsi kiállt és elszavalta a Falu végén kurta kocsmát, de kétszer belesült. Ennek ellenére többre értékelték az ilyen programot, mintha hivatalos művészeket hívtunk volna meg.

— Amikor vége a rendezvénynek, egy óra alatt elmosogatunk, rendet teremtünk az étteremben, mert az is a mi dolgunk. A brigád három főtárgya a nehéz munkát végzi, a cipekedést, a dekorálást. Olyan jó érzés, hogy nyugdíjasaink szívesen járnak el az események találkozóira. Ha valaki nem tud eljönni, levelet kapunk, kéri, adjuk át üdvözlőt, és ígéri, jövőre feltétlenül itt lesz. Megéri az a kis fáradság, hogy nyugalomba vonult volt munkatársaink egy kis örömet szerezzenek.

— Házon kívüli társadalmi munkánk volt a Belkereskedelmi Szállító Vállalat május elseji ünnepségén a tolmácsolás, ugyanis mindig meghívunk szovjet katonákat.

A brigádmunka mellett jó néhányan választott társadalmi tisztséget töltenek be. A brigádból való egy szb-tag, egy szakszervezeti bizalmi, egy KISZ-vezetői tag és egy KISZ-bizalmi, a művelődési bizottság két tagja és a vöröskereszt szervezeti aktivája.

— De jó ide hozzátok bejönni — mondják intézeti kollégák. Megérttem. Olyan a légkör, olyan a hangulat, a munkastílus, a humorérzék, hogy vonzó hatása van. Bizonyára nem véletlen, hogy egy másik brigád, a Mikro javasolta, elsőként a Kiváló címre való felterjesztésüket. Gazdasági és társadalmi munkájukban, a jó brigádszellem megteremtésében egyaránt példamutatók.

Bánhidai Eva

Látogatóban Nógrád megyében

Hogyan oldották meg az egyesített kézbesítők heti pihenőnapját a kishivatalokban

Hogyan lehet vonzóvá tenni a postal munkaköröket, hogy ne kelljen állandóan munkaerőgondokkal küszködni?

A fizetéseket valamennyi postal munkakörben április 1-től az alsó bérhatárokra felemelték. Ezt a dolgozók kellemetlen meglepetésként fogták fel. Nem a bér — jól tudjuk — ma már nem egyetlen, talán azt is mondhatjuk, nem a legfontosabb szempontja a munkavállalásnak. A jelentkező nemegyszer fel se teszi a fizetésre vonatkozó kérdést; érdeklődése abbamarad, mielőtt megtudja, hogy szabad szombatra aligha számíthat, sőt még a munkaszüneti napokon is dolgoznia kellene. Megismerkedik ezenkívül egy postal különlegességgel, a szabadnapok összevonásával, s esetleg megtudja, hogy az évi szabadság kiadásával is baj van.

Ez a gond elsősorban a kishivatalok vállalt nyomta. Hírlapot is kézbesítő egyesített kézbesítők vasárnap is szolgálatot teljesítettek, és helyettes hiányában az is előfordult, hogy se szabadnapjukat, se szabadságukat nem tudták kivenni.

Ezt az állapotot igyekezett megszüntetni az a — szak-szervezetünk kezdeményezésére kiadott — vezérigazgatói utasítás (megjelent a Postaügyi Értesítő idei 3. számában), amely lehetővé teszi, hogy a postahivatalok a vasárnapi hírlapkézbesítéssel alkalmi munkavállalók foglalkoztassanak, s részére 50 forint órabért fizessenek. Amennyiben a hivatalok csak hétfőre tudnak alkalmi munkavállalót szerezni, 25 forint órabért adhatnak.

Minden rendelkezés annyit ér, amennyit végrehajtanak belőle. Illik ez az aforizmaként emlegetett kijelentés egy olyan rendelkezésre, amelyik kimondottan a dolgozók érdekeit van hivatva szolgálni? Persze, mivel végrehajtásának nem egyetlen szereplője az érdekelt kézbesítő; részt vesz benne a hivatalvezető, sőt — amint látni fogjuk — az igazgatóság is, méghozzá teljes apparátusával, s ne hagyjuk ki a felsorolásból a szakszervezetet se.

Beszélgetés az igazgatóságon

Érdeklődésünket az igazgatóságnál kezdtük. A cím és a mellette látható térkép szerint a Budapesti vidéki Postaigazgatóságnál. Szathmári Géza igazgatóval és Káman Gyula igazgatóhelyettesével beszélgettünk arról, mit tettek, hogy megteremtették a feltételeit annak, hogy a hivatalok végre tudják hajtatni ezt, a munkakörülmények jelentős javítását és a munkaerőgondok mérséklését elősegítő intézkedést.

— Most, utólag, hogy már tapasztalatok is rendelkezésünkre állnak — mondja Szathmári Géza —, nyugodtan állíthatjuk, hogy a végrehajtás mikéntjén erősen befolyásolta az előkészítést. Rendkívül fontosnak tartottuk az agitációt, nevezetesen a hivatalvezetők és a kézbesítők meggyőzését. Erre jó alkalmat nyújtott az év elején tartott aktívaértekezlet, és a ki- vitelezéssel kapcsolatos tennivalókat megvitatott a műszaki-forgalmi konferencián is. Természetesen igen fontos témájuk volt ez a kérdés — az évi szabadságok kiadásával együtt — a kishivatali dolgozók értekezleteinek.

— Ugyancsak a meggyőzésnek eléggé határozottan ösztönző formája, hogy a kollektívák: brigádok és hivatalok, valamint a vezetők munkájának elbírálásánál alapvető szemponttá tettük az egyesített kézbesítők vasárnapi helyettesítését.

— Még az előkészítéshez hozzá tartozik — veszi át a szót Káman Gyula —, hogy a kézbesítőjárások jellemző adatainak (a megteendő út hossza, az előfizetők száma stb.) megfelelően az igazgatóság kidolgozta az egyes hivatalok

által alkalmi kézbesítők foglalkoztatására felhasználható órákereteket.

— Nem teljesen saját ötletünk alapján — teszi hozzá az igazgató —, nem restellünk átvenni a debreceniek bevált módszereit. Az órákeret nagy segítséget nyújtott a hivataloknak mind a Po. É-ban megjelent alap-, mind az igazgatóság által kiadott végrehajtási utasítás értelmezéséhez.

— Természetesen — folytatja Káman igazgatóhelyettes —, az órákeret nem tekintett megváltoztathatatlan előírásnak. Lehetővé tettük a hivataloknak, hogy amennyiben az előre megállapított idő nem elegendő, egy-két órányi kiigazításért az igazgatóság szervezési osztályához forduljanak. Sőt, a területi biztósok vagy az igazgatósági kiküldöttek a helyszínen is módosíthatják a keretösszetételt, ha indokoltnak találják a hivatali ilyen irányú kérését. A megkapott órákeretnek kézbesítőjárások, illetve az alkalmi munkavállalók közötti elosztása már a hivatal feladata.

Természetesen az igazgatóság nem tekintette befejezettnek a munkát a körültekintő előkészületekkel. A végrehajtást is állandóan szemmel tartotta, és tartja ma is. Mozgósította erre a megyei hivatalokat is, részben agitációs, részben pedig ellenőrzési feladatokat osztva ki rájuk. S hogy ez milyen eredménnyel járt, arra az igazgatóság vezetői a Fejér megyei példát említik. Jung Ferenc megyei hivatalvezető kezdeményező munkája nyomán az igazgatóságnak szinte nem maradt tennivalója.

Annak első felmérése után, hogy hol hogyan tudták a kérdést megoldani, az igazgatóság látogatásokat szervezett elsősorban Pest és Nógrád megyékben azon postahivatalainál, amelyek nem tudtak a feladattal megbirkózni. A szervezési, a munkügyi és a postaforgalmi osztály feladatuk kaptak, hogy hetenként kétszer, gépkocsival utazva, térjén be az érdeklőt hivatalokba, és ahol kell, nyújtsanak segítséget a vezetőknek az utasítás kedvező végrehajtásához, akár a rendelkezések megmagyarázásával, a lehetőségek feltárásával, a kiadott órákeretek módosításával, akár egyéb szükséges módon. Magától értetődően a területi biztósok is részt vesznek ebben a munkában.

Megfigyelőként kishivatali dolgozók értekezletén

Hogyan vélekednek a kérdésről az érdekeltek, maguk a kézbesítők, a helyettesek, s akiknek az utasítás végrehajtásáról gondoskodniuk kell, a kishivatalok vezetői?

Egy olyan megyében próbáltunk a kérdésnek utánanézni, amelyben a településrendszernél fogva sok a kis postahivatal, esetleg fiókposták, ugyanakkor munkaerőhiánnyal is számolni kell. Nógrád tartottuk erre alkalmasnak, a Börzsöny és a Cserhát völgyeiben meghúzódó kis községeinél, továbbá a helyben és a szomszédságban levő ipari üzemeknél, valamint a főváros viszonylagos közelségénél, ez utóbbiak munkaerőszívó hatásánál fogva.

Beszélgetésünknek az előkészületekről szóló részében szó esett az üzemi demokrácia fórumainak agitációra való felhasználásáról. Bekapcsolód-tam hát ebbe a programba, és elkísértem az igazgatóság vezetőjét, a kishivatali dolgozók két értekezletére.

Ezekben a megbeszéléseken természetesen nem pusztán a kézbesítők heti pihenőnapjáról esett szó. A vezető beszámolójából megtudhattuk a résztvevők, mi volt az oka annak, hogy az igazgatóságnak nem sikerült a Kiváló címet megszereznie. A jó teljesítményekkel az elismerő oklevelet kiérdemelték, a magasabb kitüntetéshez azonban még hozzá kellett volna járulniuk a jobb munkakörülményeknek. Így például sok volt az igazgatóság területén a kiadatlan szabadság, az átlagosnál rosszabb a baleseti helyzet, bár súlyosabb balesetük nem volt, és eléggé sok a fegyelmi vétség. A szabadságok kiadására intézkedési tervet készített az igazgatóság, hogy az év folyamán arányosan oszljék el (ennek kedvező hatása az idén már érezhető); a balesetek elleni védekezésre létező tervezetű mód-szere a nagyobb figyelem, s ha mégis bekövetkezik, az előírásnak megfelelően, késedelem nélkül jelenteni és szabályszerű jegyzőkönyvet felvenni; a fegyelméletlenség elkerülésére pedig rendszere-szebbé kell tenni és szigorítani az ellenőrzést, azonosítást pedig jobban kell élni a nevelési lehetőségeivel.

A pihenőnapjal kapcsolatban az igazgatóság vezetője megjegyzi, hogy a Posta-sok Szakszervezetének a dolgozók érdekeinek védelmében hozott határozata valószínűleg a kézbesítők vasárnapi helyettesítésével. E nagy gond-lyetben megoldásával a posta-meglehetősen nagy terhet vállalt magára, de szükségesnek tekinti ezt az intézkedést a munkakörülmények javítása végett. A hírlapok vasárnapi terjesztésének megszüntetéséről ez idő szerint nem lehet szó, viszont lehetővé kell tenni, hogy az egyesített kézbesítők — egészsegük megóvása végett — természetben igénybe vehessék az őket megillető pihenőidőt.

A salgótarjáni járás kishivatali dolgozóinak értekezletén Gortva Irén jász-titkár arról adott számot, hogy a járás területén a heti pihenőnap lehetőségét megteremtették. Hasonló tájékoztatást kap-tunk a pászti járás szb-titkáráról, Tóth Miklósnéval a beszámolójából is. Magán, a járási székhelyen is alkalmi dolgozók kézbesítik vasárnap a hírlapokat.

A legjobb az lenne, ha min-niütt vasárnapra tudnának alkalmi kézbesítőt szerezni, ezt azonban a munkaerőhiány helyenként nem teszi lehetővé. Így például Felsőtoldon hétfőn kapják meg az egyesített kézbesítők heti pihenőnapjukat. Persze, egyéb gondok is adódnak a helyettesítésből. Valakinek ki kell osztania az alkalmi kézbesítők részére a hírlapokat, s ez fel-váltva igénybe veszi a hivatal-állandó dolgozóit. S ha a hivatal vagy fiókpostája egyetlen kézbesítőt helyettesíti alkalmi munkavállaló, meg kell keresni annak a lehető-ségét, hogy ne a hivatal bel-ső helyiségeiben vegye át a kézbesítendő anyagot. Sőt az alkalmi kézbesítőknek a segély-kérő állomáson jelentkeznie is kell az esetleg érkező távira-tokért. Mindezekre a tenniva-lókra a már idézett Po. É. utasítás pontos, érthető elő-írásokat tartalmaz. Eppen ezért nemigen értettem a felszólaló idevonatkozó agályait, és meggyőződésem, hogy csak kezdeti nehézségekről van szó.

A számos hozzászólásból egy kérdést feltétlenül ki kell emelni, mivel többször is elhangzott. Arról van szó, hogy egyes alkalmi munkavállalók havonta egy tételben szeret-nék felvenni a kézbesítésért járó bérüket. Erre határozot-tan azt kell válaszolni, hogy nincs rá lehetőség. Ha nem közvetlenül a munka vége-zével (mivel vasárnap teljesít

tett szolgálatról van szó, leg-később hétfőn) és összegyűj-tve fizetnek ki az egységesen megállapított órabért, meg-szűnne a munka alkalmi jel-lege.

Ha már végighallgattuk az említett két járás értekezletét, tegyük egy rövid kitérőt, és a felszólalások alapján — csu-pán a lényegre szorítokozva — adjunk még tágabb fórumot a munkát és a munkakörülmé-nyeket jelentős mértékben za-varó néhány gondnak.

Többben is kifogásolták a nyugdíjtalványok esetenkénti késését, a takarékbetét-gyűjtési jutalékok késői ki-utalását, a távbeszélő-kezelők fejjelhangolójának elavult, bal-esetveszélyes voltát, az egyen-ruhához tartozó egyes darabok célszerűtlenségét, és hangsúlyozták a hírlapok ké-sését, még inkább a példány-számeltéréseket, az igénylések hosszú átfutási idejét és a nem igényelt lapoknak nagy mennyiségben való kiküldését. Mindezek a körülmények nö-velik a remittandó, több hi-vatalt elütve a Kiváló cím el-nyerésétől.

Körutazás a balassagyarmati járásban

Hogy a kérdéshez még kö-zelebb férközhessünk, Katona István iszt-titkárral felkerekedtünk, hogy a helyszínen szerezzünk tapasztalatokat az utasítás végrehajtásának lehet-ségeiről, nehézségeiről, a kedvező véleményekről vagy a visszahúzó hatásokról. Üti-programunkat Balassagyarmat-on, Czudar Sándor hivatalve-zetőnek az áprilisi felmérések alapján adott tájékoztatása szerint véglegesítettük. Így azután meglátogattunk olyan hivatalokat, amelyeknél már megoldották a helyettesítés kérdését, és olyanokat is, amelyek még nem jutottak el odáig. Utunkra elkísért Rát-kai Ottóné jász-titkár.

Talán többre megyünk az-zal, ha elemezni próbáljuk, hogy miért tudja a hivatalok egy része megoldani a helyet-tésítést, és miért nem képes erre a másik, mintha sorra leírnánk az egyes hivatalok-nál feljegyzett adatokat.

Kezdjük talán azzal, hogy aki nem szigetelte el magát a hivatal falai között az élet-től, hanem igyekezett kapcsolatot tartani a felügyeleti szervekkel, és érdeklődött a szakszervezeti élet eseményei iránt, annak nem volt idegen az a gondolat, hogy a kis-hivatalok egyesített kézbesi-tői sem dolgozhatnak heti pihenőnap nélkül. Hogy ez mennyire így van, azt tanu-sítani tudja Horváth Imréné, Nógrád kövesd postahivatal ve-zetője. Matyóka Péter 8 óras egyesített kézbesítő vasárnapi helyettesítését már hat évvel ezelőtt megoldották. Annak ellenére, hogy helyben, a fa-luban is adódik munkalehet-ség, és vállalati autóbuszok szállítják az üzemekbe a máshol dolgozókat, megvan a helyettes a szabadság idejére is, sőt az illető szabad szom-bat esetére is elvállalná a kézbesítést. A hivatal mosto-ha elhelyezésével szöges el-lentében álló jó munkahelyi légkör és gondoskodás a szak-mával rendelkező Matyóka Pétert is a postához köti. Hadd jegyezzem meg, hogy Horváth Imréné már hosszú ideje bizalmi, majd bizalmi-

küldött, s tagja a járási szak-szervezeti bizottságnak.

Mi lehetett az oka annak, hogy egyes helyiségekben nem találtak alkalmi munkavállalót? Bercelen például a mű-szergyár elvonja a munka-erőt. Becsken azonban ilyen indokot sem hallottunk, leg-feljebb annyit, hogy vasár-nap tudják a hírlap-előfize-tőkkel és a totó- vagy lottó-szelvényt vásárlókkal a kap-csolatot tartani. Ugyanez a gondolat Patak postahivatal-ban is felmerült, de itt azt is tapasztaltuk, hogy a kéz-besítő hallott valamit, hogy majd talán változik a vasár-napi munkarend. A szaktár-sak persze az előbbi két hi-vatalban sem voltak egészen tisztában a helyettesítés lehe-tőségeivel. Amikor tőlünk megtudták, hogy felnőtt csa-ládtag is elvállalhatja a va-sárnapi kézbesítést, nyomban megoldódott a fogas kérdés — már a következő vasárnapról. Hogy mindez a felvilágosítá-son múlt, az bebizonyosodott a néhány hét múlva megis-mételt látogatásunk során. Májusban már helyettes hord-ta a hírlapokat az előfizetők-höz, s mindenki meg volt elé-gdedve. Reméljük, Patakon is így lesz, ott is ígértek már — többen is — június elsejé-től erre a munkára.

Altalában kik vállalják el a vasárnapi helyettesítést? Terény fiókpostánál Varga Jánosné Replka Pálné már évek óta helyettesíti, ő vál-lalta el a vasárnapi 4 órai

Varga Jánosné, Terény fiókpostánál, négy gyermekkel nevel. Örül, hogy a vasárnapot családjával közelebbről töltheti.

hírlapkézbesítést is. Jól jön neki ez a kereseti lehetőség, mert építkeznek. Szandán Tóth Jánosné ugyancsak is-méri már ezt a munkát. Ha-sonlóképpen a már begyakor-lott helyettesítést oldotta meg a kérdést Dejtár postahivatal, Érsekivádkert pedig részben régi postásokat alkalmaz. Ezekben a helyiségekben te-hát meg a hozzáértéssel és a helyismerettel sincs külön-bösebb gond.

Ugyancsak megnyugtató megoldás a családtag foglalkoztatása is, hiszen ebben az esetben a postás hozzátarto-zó meg tudja adni a szüksé-ges útbaigazítást. Galgaután például Tóth Lászlóné a férje helyettesíti, és várható, hogy Magyarándor postahi-vatalnál Varga Ferencné-től egy nyugdíjba készülő rokona veszi át vasárnapra a hírla-pok kézbesítését.

A teljes balassagyarmati já-rást persze nem tudjuk vég-igjárni, az összkép kialaki-tásához azonban segítségünkre sietett Czudar Sándor hi-vatalvezető. Június elsejei tá-jékoztatása szerint a járás 23 hivatalából 2-nél hétfőn, 14-nél pedig vasárnapi helyette-sítéssel oldották meg az egye-sített kézbesítők heti pihenő-napját. Közülük Ipolyvecén június, Drégelypalánkon pe-dig július 1-től lép be a he-lyettes. 2 hivatal nem találta még meg teljes bizonyossá-gal a megoldást: a már em-lített Patak és Mohora. Ez utóbbinál a tartósan beteg kézbesítő helyett jelenleg is kisegítő viszi a postát és a hírlapokat, s vele kívánják megoldani a vasárnapi helyet-tésítést, ha kézbesítőjük újból munkába áll. A járás 5 pos-tahivatalát — köztük a meg-

látogatott Szügyöt és Cserhát-surányt — nem érintette a ren-dekezés, mivel náluk hosz-sabb ideje négy vagy öt órai napi elfoglaltsággal hírlapkéz-besítő dolgozik, tehát egyesí-tett kézbesítőiknek eddig sza-bad volt a vasárnapjuk.

Értékelés a szakszervezeti tanácsnál

Az igazgatóság vezetőivel való beszélgetés, majd a megye helyiségeibe való többszö-ri látogatás után Katona Ist-ván iszt-titkárral együtt pró-báljuk összefoglalni tapaszta-latainkat.

— Amint az igazgatóság minden tőle telhető megtett — mondja Katona István —, hogy a kézbesítők heti pihenőnapjának lehetőségét min-denütt megteremtették, úgy a szakszervezeti tanács is vala-mennyi eszközt igénybe vet-te erre a célra. Elsőrendű fel-adatunknak tekintettük, hi-szen a kollektív szerződés egyik előírását már ismétel-tük meg. Ezért már az igazga-tóság műszaki-forgalmi konfe-renciáján is kifejtettük a szakszervezet idevonatkozó ál-láspontját, majd felhasználtuk az alaputasítás, valamint a meglehetősen korán kiadott igazgatósági végrehajtási uta-sítás rendelkezéseinek és a megoldás lehetőségeinek is-mertetésére az üzemi demok-rácia valamennyi fórumát. Az iszt-tagjainak, az instrukto-roknak feladatává tettük, hogy minden értekezleten szorgal-mazzák a kérdést, s az együtt-tes tanácsoknál kiemelt té-mája volt a helyettesítés meg-szervezése.

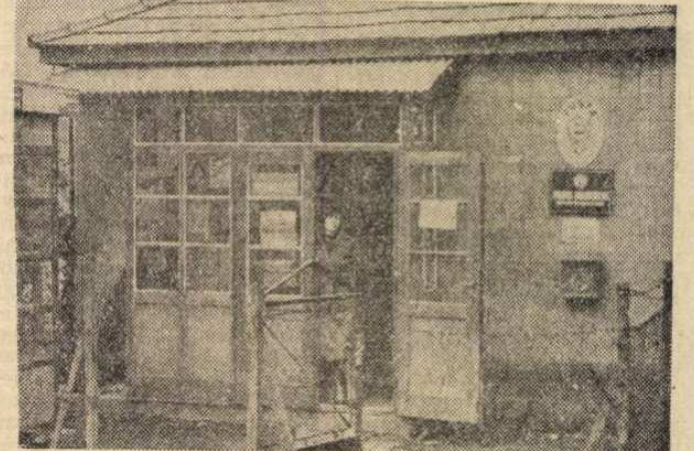
— Az igazgatóság folyama-tosan figyelemmel kíséri az utasítás végrehajtását, és ahol szükségesnek látja, intézke-dik. Mit tesz az iszt a hatá-rozat végrehajtásáért?

— Titkári értekezleten fel-hívtuk a jász-titkárokat, hogy a bizalmi bevonásával ki-sérjék figyelemmel a helyet-tésítés alakulását, és ha vala-hol nehézséget tapasztalnak, arról az iszt-t tájékoztassák. Ezenkívül a szakszervezeti bi-zottságoknak figyelmükbe ajánljuk, hogy a második fél-év folyamán számoltassák be a partner gazdasági vezetőket az évi szabadságok és a heti pihenőnap állásáról. Végül azt tervezzük, hogy a negyedik negyedév elején beszámoltat-juk az igazgatóságot is, hogy az év végéig még maradjon idő a szükséges intézkedése-re azoknál a postahivatalok-nál, amelyeknél eddig nem sikerült helyettesítést keríteni.

A szerzett benyomások alapján megállapíthatjuk, hogy a dolgozók érdekeiben hozott jó megfontolt intézkedés, to-vábbá végrehajtásának körül-tekintő előkészítése, majd rendszeres ellenőrzése elérte a kívánt hatást. A jó agitáció legyőzte az újtól való tartó-zkodást, esetleg félelmet. Ahol rátértek a heti, elsősorban a vasárnapi pihenőnapokra, többnyire meglepődéssel be-szélnek róla, ahol ez még nem valósult meg, általában úgy emlegetik, hogy jó volna. Csak elvétve találkozhatunk a régi rendszerhez ragaszkodó kéz-besítőkkel. Mindenkinél rá kell jönnie, hogy a családdal együtt — lehetőleg vasárnap — eltöltött pihenőnapra nagy szükség van.

Ha csak a balassagyarmati járás adataiból indulunk ki — bár másfelől is kedvező értesüléseink vannak —, nincs ok aggodalomra, az uta-sítás jó úton halad. A kör-úton szerzett tapasztalataink azonban annak a kimondásá-ra készítetnek, hogy a rendel-kezések végrehajtása elsősor-ban a hivatalvezetők figyel-mességén, ügyszeretén mú-lik. Ha nem tájékozódunk, nem járunk el a kishivatali dolgozók értekezleteire, és nem tájékoztatjuk munkatár-saikat; nem törődnek gond-jaikkal, és nem osztják meg velük a hivatal gondjait, nem tudnak olegyet tenni sem a vezetői követelményeknek, sem szolgálati kötelezett-ségeiknek. Szerencsére nem ez jellemző — Nógrád megyé-re sem.

Benda István

A tanács telkét fel. Remélhetőleg egy-két éven belül Nógrád kövesd postahivatal elhelyezése is megoldódik.

Közelebb a dolgozók igényeihez!

A Postás Művelődési Központ munkáját értékelte a Postások Szakszervezetének Titkársága

A múlt hónapban számolt be munkájáról a Postás Művelődési Központ, a Postások Szakszervezete Titkárságának. A jelenlegi választási ciklusban először értékelte a titkárság a művelődési központ tevékenységét. A beszámolóban elhangzott kérdésekről, a múlt tapasztalatairól és a legfontosabb kulturális feladatokról beszélgettünk. **Bundik Zsigmond**dal, a művelődési központ igazgatójával.

— Legfontosabb célunk az volt, hogy munkánkat a marxista világnézet erősítésének, a materialista nevelésnek, az általános és szakműveltség gyarapításának, az esztétikai nevelésnek és az izlés formálásának szolgálatába állítsuk. A művelődés mellett természetesen a szórakozás, a társasági élet alakítására is nagy gondot fordítottunk.

— Tevékenységünknek jelentős részét képezi a módszertani munka, amelyeken keresztül állandó kapcsolatot tartunk fenn a postaszervekkel, a szakszervezeti bizottságokkal. A különböző szakterületekkel foglalkozó munkatársainak személyes kapcsolata alakult ki az alapszervezeti tisztségviselőkkel, hiszen látogatásaikkal, tanácsadással szinte szolgálatátó jellegű módszertani segítséget adnak. Intézményünkben naponta este hét óráig tartunk módszertani ügyeletet. Mindezzel az időszerű feladatokat rendszeresen megbeszéljük az alapszervezeti népművelőkkel.

— Különös súlyt helyezünk a szocialista brigádok kulturális életének erősítésére. Módszertani anyagot készítettünk és juttattunk el a brigádokhoz kulturális munkájuk megszervezéséhez, vállalásaik elkészítéséhez. A munkahelyi nevelést segítik kihelyezett ismeretterjesztő előadásaink is.

— Módszertani munkánk bővítésére nyolc évvel ezelőtt létrehoztuk a népművelők fórumát a kultúrfelelősök, a könyvtárosok, az ismeretterjesztési felelősök, a társadalmi vezetőség tagjai és a művészeti csoportok vezetői részére. A fórumon a közművelődés elméleti és gyakorlati kérdéseit beszéljük meg. Sajnos, az utóbbi években egyre kevesebb alapszervezeti tisztségviselő látogatott el előadásainkra.

— Másik fontos feladatunknak tekintjük a postaszerveknél folyó művészeti munka segítését. Öntevékeny művészeti csoportjaink a múlt évben 48 alkalommal adtak műsort. Segítettük az alapszervezeteket műsoraik megszervezésében is.

— Egyre jobban módszertani központtá válik ifjúsági klubunk is. Tevékenységéből kiemelkedik a kétnapos klubvezetői tanácskozáson való közreműködése, a Kiváló ifjúsági klub pályázat kidolgozása. Tizenöt klubot látogatott meg. A még készülő módszertani értesítővel elméleti és gyakorlati segítséget kívánunk adni a fiataloknak.

— Két nagy budapesti postás munkásszálló kulturális életének megszervezésébe, a programok összeállításába kapcsolódunk be módszertani munkánkkal.

— A módszertani munka mellett milyen kézzelfogható eredményeket értek el?

— Művészeti munkánk eredményeként hét amatőr művészeti csoport működik, a szakfelügyeletet jelentése szerint magas színvonalon. A postás dolgozók jól ismerik a báb- és a színiárszócsoportot, amelyek műsoraikkal sok postaszervezéstársadalmi és családi ünnepséget tettek színesebbé. A filmklub munkáját a sportnapról készített filmje tette népszerűvé. Kiemelkedően jó a képzőművészeti stúdió munkája. Művészeti rendezvényeink közül a havonta két alkalommal jelentkező Pódium-sorozat keretében szervezett, tartalmas, szép zenei, irodalmi programokat ajánljuk a költséget és muzsikát kedvelő postások figyelmébe. A zenei rendezvények közül

legsikeresebb a Dalirodalom remekcíme sorozat volt. Nagy érdeklődés kísérte a Zenebarátok Köre keretében bemutatott műveket is.

— A múlt évben öt kiállítást rendeztünk, fotópályázatot hirdettünk meg. Az iskolák részére hat író-olvasó találkozó, illetve irodalmi estet rendeztünk.

— Az oktatást segítettük például a posta II. számú munkásszállóján, konzultációk megszervezésével, oktatási eszközök vásárlásával. Ott így 16 dolgozó végezte el sikeresen az általános iskolát. A műszaki ifjúsági szakkörben 15 fiatal ismerkedett a posta műszaki berendezéseivel. A nyelvtanfolyamokra háromszázan iratkoztak be. Elértük, hogy a nyelv- és a közhasznú tanfolyamokon 12 százalékkal nőtt a postások részvétele.

— A működő hat klub közül a szocialista brigádok klubját kell kiemelni. A múlt évben az addigi havi egy foglalkozást megdupláztuk. Így 36 postaszervezeten rendeztünk klubfoglalkozást, s egy-egy alkalommal általában nyolcvan-nal látogattak el. Baráti körreink hasonlóan kedveltek, például a kertbarátok körének 120 tagja van.

— A közművelődési feladatokon kívül a postaszervek igényei szerint szolgáltató jellegű munkát is végzünk. Teljesen érkezik a szakszervezeti bizottságoktól, a hivataloktól, üzemeiktől, a kerületi szervezettől igények társadalmi ünnepségek, oktatások, nyugdíjas összejövetelek, brigádtalálkozók, esküvők és bálók megtartására. A múlt évben 574 ilyen jellegű rendezvénynek biztosítottuk a feltételeket, s több mint 25 ezer résztvevőt láttunk el. A házban 42 helyiséggel rendelkezünk, a közművelődési célokra használható 19 helyiségünk szinte reggeltől estig foglalt.

A művelődési központ szintén minden tevékenységi területén elismerést vívott ki. Ismeretterjesztési munkájáért például a TIT aranyplakettjét. A képzőművész stúdió harmadik alkalommal lett kiváló együttes, kiváló címet kapott az ifjúsági klub. Szakmai kiállításokon a kertbarátok köre ért el szép eredményeket, a II. sz. munkásszálló pedig pályázaton nyert elismerést.

— Most, a Postások Szakszervezete Titkárságának értékelése alapján, mit tart legfontosabb feladatunknak?

— Minden téren jobban kell dolgoznunk ahhoz, hogy a munkatervben meghatározott feladatokat teljesítsük, és a közművelődés eszközeivel hozzájáruljunk a gazdasági feladatok megvalósításához. Elsősorban a meglévő közművelődési formák tartalmi munkáját kívánjuk javítani.

— A titkárság véleménye szerint a művelődési központ nagyon fontos szerepet tölt be a szakszervezet közművelődési feladatainak teljesítésében a jövőben is. Ehhez azonban még szorosabbra kell fűzni kapcsolatunkat a postaszervek szakszervezeti bizottságaival. A művelődési központ munkatársainak több időt kell eltölteniük a dolgozó körében, az alapszervezeteknél, és ott az egyes feladatok megoldásában kell segíteniük. De kérem az alapszervek tisztségviselőit is, keressenek fel bennünket, kapcsolódjanak be munkánkba, és terjesszék programjainkat, hogy még több postás tanuljon, művelődjön és szórakozzon rendezvényeinken.

— Az értékelés alkalmával felhívták figyelmünket arra, hogy még jobban vegyük tekintetbe a dolgozók kívánságait. Érzékenyebben reagáljunk az igények változásaira. Tudomásul kell vennünk, hogy gyorsan fejlődő világunkban az emberek igényei is rohamosan nőnek. Például a Pódium műsoraikra az eddigiekénél is több neves művészt kell meghívunk, akiknek nagyszerű előadásaira a tá-

voll otthonok kényelméből is szívesen eljönnek az emberek. És erre nem szabad sajnálni a pénzt. Ami értékes, hasznos, gazdagabbá teszi az életet, arra érdemes többlet áldozni.

— Ezt úgy tudjuk megvalósítani, ha valóban eljutnak hozzánk a kívánságok. Tudjuk például, hogy egyre nagyobb érdeklődést váltanak ki a közhasznú tanfolyamok. A jövőben még több ilyen tanfolyamot tartunk kihelyezett formában. Vásárolhatunk például varrógépeket, amelyeket itt vagy a postaszerveknél helyezhetünk el. Így a szabásvarrás tanfolyamokon tanulmányokat könnyen hasznosíthatják az asszonyok és lányok.

— Olyan művelődési formákat akarunk kialakítani, amelyek az eddigieknél is jobban lekötik a dolgozók érdeklődését. Az ismeretterjesztő előadásokon olyan kérdésekről kell beszélni, amelyek érdeklik és érintik az embereket. Nem baj, ha egy-egy előadásra kevesebben látogatnak el. Némely témáról, például az egészségügyről, szűkebb körben ösztönözben lehet beszélgetni. Ma már nem lehet csak az a célunk, hogy minél több dolgozót vonjunk be a kulturális életbe, nem a statisztikai adatokat kell növelni, hanem olyan előadásokat kell tartani, amelyek szavak nélkül is hívják az embereket, és azt az érzést keltik, hogy ezt érdemes volt megnézni — és megrendezni.

— A titkárság javasolta, hogy jobban támaszkodjunk munkánkban a társadalmi vezetőségre. Valóban szeretnénk tagjainak segítségét kérni, szükségünk van támogatóikra, közreműködésükre nélkülük nem tudunk teljes értékű munkát végezni. Ők kapcsolnak össze legközelebb a dolgozókkal, ők közvetíthetik programjainkat és hozhatják el a véleményeket. Szeretnénk, ha olyan emberek vállalnák el ezt a szép feladatot, akik valóban szívügyüknek érzik a postások művelődését, és hajlandók ezért dolgozni is.

Szirmai Mária

Az esztétikai nevelés bravúrja

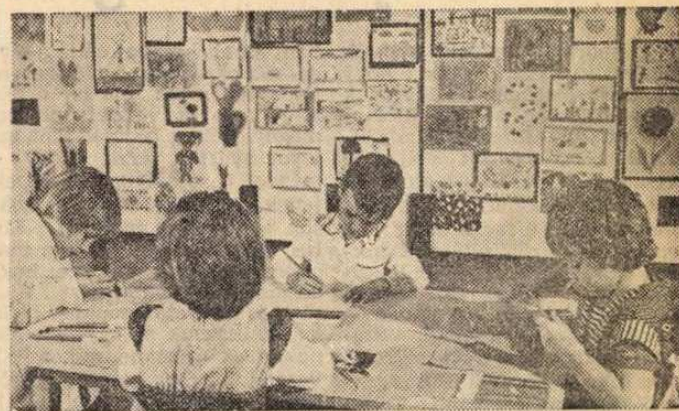
Gyermekrajzkiállítás a Művelődési Központban

A kerekdedre tervezett, de picikét ellipszis alakúra sikeredett női fej közepén levő két lyukacsából piros kis patakok folydogáltak. A rajz címe: Anyukának vérzik az orra. Nem messze tőle kezébe-feje hiánytalan „önarckép”; a felírás alatta: Én vagyok. És még százával az egymás mellett sorakozó tablókon a gyermeki élményeket gyermeki fantáziával megörökítő saját kezű alkotások, melyeket ki színes ceruzával, festékkel, filctollal, ki több színű fonalból, papírra erősített posztódarabkákból — sőt, még tökmagból, felesborsóból, falevelekből, parafadugókból, kavicsokból is — rajzolt, festetgetett, öltögetett, ragasztott: családról, emberekről, állatokról, cirkuszról, hangversenyéről, utcai és otthoni benyomásokról. Mindarról, ami egy 3-6 esztendő apróság képzeletét megragadja, foglalkoztatja.

Mindennap bemutató

A budapesti postás óvodásoknak a Postás Művelődési Központ és a Posta Szociális Hivatal által közösen rendezett, május 15-én megnyitott rajz- és kézmunkakiállítását ötletben és kivitelezésben egyaránt méltó az elismerésre. Kitűnő kezdeményezés volt többek között, hogy a 10 napig tartó bemutatót helyszíni foglalkozásokkal tették élővé a postás pedagógusok: 15-től 22-ig minden délután más és más óvoda kicsinyei ülték körül a terem végében levő asztalokat, hogy egy-egy óvónő felügyeletével, az előre kikészített rajz- és kézmunkaeszközökkel a helyszínen is bizonyítsák: a teremben látható valamennyi „mű” saját készítmény. Ottjártunkkor éppen az 1. sz. óvoda apróságai tevékenykedtek. Mielőtt szóra bírtuk volna őket, Gyarmati Árpádné óvodai felügyelőtől kértünk tájékoztatást.

— A nemzetközi gyermek- és ifjúsági rendezett kiállításnak, amelynek anyagát egyébként nyolc hónapi teremtésből válogattuk össze, két célja is van — mondotta. — Tapasztalatszer a posta egésze alatt működő és a Fővárosi Tanács kerületi gyermekintézményei között, valamint

— a párt- és a művelődési ügyi határozatok értelmében —, hogy a művelődési házak és az oktatási, nevelési intézmények együttműködésével is segítsük a rétegpolitikai törekvéseket. Ez utóbbit szolgálják itt, a Benczúr utcában, a havonkénti filmvetítések is a legkisebbeknek, a Postás Szimfonikus Zenekar és neves vendégművészek — operaénekesek, színészek — közreműködésével a két-hónaponként rendezett hangversenyek a nagycsoportosoknak, valamint szintén helyben, a gondozónőknek, óvónőknek ismert pedagógusok, pszichológusok vezetésével tartott továbbképző tanfolyamok, előadások. Cserében a gyerekek működnek közre saját műsoraikkal a névadó ünnepségeken, a szociális hivatal nyugdíjas-találkozóin, évente egyszer-kétszer a nagyobb brigádrendezvényeken.

— Szintén ennek és a gyermek- és ifjúsági programjának részeként tartottuk meg május 30-án, a postás sportpályán, a gyermeksport-bemutatót és majális. A rendezvénysorozat záróakordjaként pedig olyan ünnepi szülői értekezletet kívánunk tartani november-decemberben, melyen a nemzetközi gyermek- és ifjúsági politikai tartalmát ismertetik a pedagógusok, különös tekintettel a hazánkra vonatkozó eredményekre, feladatokra. Gyarmatiné információja után az egyik kis asztal mellett buzgólkodó nagycsoport mellé telepszem, s bámulattal adózva nézegetem a technokaj rapitól ragacsos fürgé ujjacskákat. Drnszkóczy Orsolya színes papírból vag-

dalja, s ragasztgatja fel egy lapra a helyben kitalált képecskéket: a barna fatörzset, s rajta a piros cseresznyéket. Mellette a már elkészült másikat: az óvónői előrajzoltálipán, amelyet Orsi olyan szabályosan öltögetett körül sárga cernával, hogy egy gyakorlott varrónő is megirigyelhetné.

— Mit szeretsz leginkább csinálni, Orsi? — kérdelem tőle.

— Rajzolni, meg festeni, meg kívánni, meg...

— ... ezt én csináltam! — vág közbe a vele szemben ülő Nagy Kriszti, s tolja elé a félig kiszínezett papírost. A barnára árnyékolott dobogó állodgáló gyerekeket — mint az óvónőtől meg tudom — egy aznap szerzett friss élmény hatására rajzolta meg Krisztina: délelőtt az évszázó műsort próbálták az óvodások a Cházár utcai színházban.

Piros tulipán — emléke

Az alig hat esztendő **Mogyoródi Ildikó** szó nélkül szabadlaja, s rakosgatja fel egymás után a már ollóval előre kirottozott tengerkékpapírszönyeget a piros, sárga, fehér absztrakt mintákat. Amikor elkészül vele, nekem ajándékozza. Megilletődve köszönöm meg, s teszem az Orsólit ugyancsak emlékként kapott, megcsodált tulipán mellé a jegyzetfüzetbe, amikor egy eleven kisfiú — óvónője szerint a legügyesebb a csoportban — nattan élmén, s szelíd erőszakkal sorbavezet a táblák előtt.

— Ezt is én csináltam, meg ezt is! — bökk rá mutatóujjával egy-egy rajzra, melyek valóban elképesztően jók. Egy teljes cirkusz menaszt felvázoló kompozícióról, vagy a hatalmas bajusz, tündérien szellemes cicaportréról nehezen hihető, hogy nem rutinos felvázoló, hanem a 6 éves **Kabács Zolt** mesterkedte össze. De hát valóban „nem család, nem ámitás”, amiről a teremben szép számmal jövő-menő, s olykor hangosan is álmélkodó látogatók a saját szemükkel győződhetnek meg: öt-tíz percig valamennyien eláldogálnak az asztalkák mellett ügyeskedők háta mögött.

Okos irányítással

Miközben a vendégként szintén jelenlevő, büszkeségét rejtgetni igyekvő **Kabács** apuka magához hívja, s csendesen „nyugira” inti kisfiát, még megkérdem Zoltitól, mi szeretne lenni, ha felnő?

— Rendőr, vagy focista, vagy karníós, vagy targoncás — vágja rá kapásból a kisember. Vagyis csupa olyan foglalkozást említ, amelynek az ég egy adta világon semmi köze a rajzolásnak, a képzőművészetnek.

Ezen derülve magamban, indulok a vendégkönyv felé, s búcsúzóul én is belefornémet a többnyire elragadtatót sorok alá. Kifelé menet pedig azon gondolkodom, a postás óvodák nevelőinek hány évi munkája, türelme fekszik az itt felhalmozott anyagban. Az „alkotó szabad-ság” meghagyásával milyen okos irányítással hoztak ki maximumot a kicsikből — az egyéni adottságoktól függően. S az is eszembe jut, miben merült ki az esztétikai nevelés, amikor még én jártam óvodába. Mert, sok kortársamhoz hasonlóan, jómagam egy krumplit se tudok lerajzolni... **L. Simon Zsuzsa**

Gazdag ismeretterjesztő program 1979-80-ra

A Postás Művelődési Központ sikeres évet zárt az ismeretterjesztésben. E munkáról és terveikről kértünk tájékoztatást **László Gézá**nétól, a PMK ismeretterjesztési előadójától.

— Hogyan értékelte az 1978-79-es év ismeretterjesztő programjának teljesítését?

— A postaszervek kérésére sikerült eleget tennünk. Elmondhatom, hogy minden igényt kielégítettünk. Egy sorozat működött a PMK-ban, a többi előadást a kért helyszínen tartottuk. Így például üzemekben, postahivatalokban, munkásszállókban és postai iskolákban (még a VI. kerületi iskolák is a PMK-tól kérték előadásokat).

— Mi a munkamódszerük? — Megküldjük a témát a postaszervek szakszervezeti bizottságának, pártiszervezetének, munkahelyi vezetőjének, továbbá az ifjúsági kluboknak, oktatási intézményeknek és letéti könyvtáraknak. Kedvező lehetőséget nyújtunk a több postaszervezetre is befogadó nagy létesítmények. Így például a Helyközi Távfeszítő Igazgatóságon a könyvtárügyi bizottság szervezi a TIT dolgozóinak is az ismeretterjesztő előadásokat. A visszajelzések alapján a kért témákat, illetve előadásokat mindig időre biztosítjuk.

— Milyen az érdeklődés?

— Több mint tizenháromezer hallgató vett részt előadásainkon. Igen öröndetes dolog, hogy a szocialista brigádok tagságának nőtt az érdeklődése előadásaink iránt. Ezek látogatása kulturális vállalásaikban is szerepelt.

— Hány előadást tartottak és milyen témákban?

— A TIT-től kértük az előadásokat — évente 120 ezer forintot fizettünk ki előadói költségekért —, 450 kihelyezett előadást szerveztünk a postaszervek kérésére. Témáink igen gazdagok, ezekből sok lehetőséget nyílt a választásra. Így például kiemelten a munkahelyi demokrácia, a szocialista brigádmozgalom időszerű kérdéseiről szóló előadásainkat. De igen népszerűek voltak a történelmi, a földrajzi tárgyú és a művészettörténeti nevezetességekről szóló sorozataink is. Az első felében új kísérletbe kezdünk. A postai óvodákban és bölcsődékben a szülők részére tartottunk előadásokat a gyermeknevelés pszichológiai és pedagógiai vonatkozásairól. A kísérlet eredményeként az őszitől induló évről már megrendelték ezeket az előadásokat a postai gyermekintézmények.

— Milyen célokat tűztek maguk elé az őszitől induló új évadra?

— Szeretnénk tartani a színvonalat. A TIT kiváló előadóját erre az egyik biztosíték. Természetesen ez nem elég; a postaszervek jó szervezőmunkája kell, hogy ehhez párosuljon. Lesznek ismét olyan sorozatok az ajánlójegyzékben, amelyekre — a korábbi évekhez hasonlóan — a szocialista brigádok, nők, fiatalok, nyugdíjasok figyelmét hívjuk fel.

— Célunk az, hogy mozgósítsuk a postaszervek szakszervezeti bizottságait az ismeretterjesztési program népszerűsítésére. Örülünk annak, ha nőne előadásaink látogatottsága.

ga, s minden olyan postaszervek, amely a technikai feltételekkel rendelkezik, igényelne tőlünk előadásokat. Azt ígérhetem, hogy az igényeket kielégítjük.

— Csak a budapesti postaszervek rendelkezésére állnak?

— Ez az elsőrendű feladatunk, de nem egy példát mondhatnék vidéki igények kielégítéséről.

— Hol van javítandó?

— Több időt kell szánnunk a személyes kapcsolatok erősítésére. Ez ideig jogosan bírálták a mozgófilm szemléltetés rossz minőségét. E kérdésben az új évadtól előrelépés várható, mivel egy korszerű vetítógépet vásároltunk, és reményünk van arra, hogy újabb gépeket is beszerezhetünk.

— A postai üzemek szakszervezeti bizottságai kéri az ismeretterjesztési előadásokat. Ki fedezi ezek költségét?

— Minden költséget a Postás Művelődési Központ vállal (az előadók költségét és a szemléltetést is). A postaszervek csak a szervezőmunka és a helyiség biztosítása árát — mondta **László Gézá**né, a PMK ismeretterjesztési előadója.

E záró mondatra hívjuk fel tehát a szakszervezeti bizottságok figyelmét. Adva van a lehetőség, eljelen hát vele! Segítsék elő az ismeretterjesztést. Az 1978-79-es évben 13 ezren vettek részt az előadásokon — sok helyütt, kérésre, vitákat is szerveztünk —, az idei évad is gazdag programot ígér. Kellő idő áll rendelkezésükre, megvan a lehetőségük, hogy a ki-küldött tématelevől az érdeklődésnek megfelelően válasszanak.

Bokros Erzsébet

Bemutatjuk a Szegedi Postás Sportegyesületet

A sportot kedvelő olvasók bizonyára észrevették, hogy szakszervezetünk lapjának utolsó oldalán néhány hónap-pal ezelőtti sorozatot indítottunk. A cikksorozat célja: a vidéki postaigazgatóságok sportegyesületeinek általános bemutatása, híradás céljairól, eredményeiről, ellátottságukról, körülményeiről, erőfeszítéseikről. Pécs és Sopron után ezúttal egy harmadik — jelentős — egyesületnél, a Szegedi Postás Sportegyesületnél jártunk. A Szegedi Postaigazgatóság Szakszervezeti Tanácsa titkárnak szobájában a PSE vezetői közül négyen — Vojnár László elnök, Baráth József, a kerékpárosok vezetője, Jávorkai István, a vívószakosztály alapító tagja és jelenlegi vezetője Bálint Antal iszt-tag — tájékoztattak az egyesület jelenéről és múltjáról. Az alábbi cikk e beszélgetés, valamint a PSE elnökségének — a legutóbbi küldöttközgyűlés elé terjesztett és elfogadott — írásos beszámolója alapján készült.

Az 1978-as év nem hozott látványos eredményeket, de jelentősebb kudarcok sem érték a Szegedi Postás Sportegyesületet. A sportkör vezetésében tavaly személyi változások voltak. Heisig József volt elnök helyét Jávorkai István vette át, aki idős kora és az egyesületnél betöltött számtalan tisztsége, feladata ellenére ideiglenesen vállalta ezt a tisztséget is. Őt váltotta fel a vezetésben — 1978 decemberében — a jelenlegi elnök, Vojnár László. További változások: az elnökségből kivált dr. Hódi István és Kertész József helyére a legutóbbi közgyűlés Friss Gyulát és Dudás Istvánt választotta meg. E rövid kitérő után essék szó az egyes szakosztályokról.

A LABDARÚGÓK a tavalyi évadban két csapatkal szerepeltek a megyei III. osztály-

ban. Az első csapat célja a magasabb osztályban való szereplés volt, s ezt el is érték. Mindössze öt veszített ponttal megnyerték a bajnokságot, így jogot nyertek arra, hogy a megyei II. osztályban szerepeljenek. Az öröm azonban sok gonddalal párosult. Ebben a csoportban ugyanis már olyan előirások vannak, hogy az első csapatokon kívül ifjúsági és serdülő csapatot is ki kell állítani az egyesületnek, s ez — mondották a PSE vezetői — csak igen nagy erőfeszítések árán sikerült. Az első csapat az idei bajnokság ősi idényét várakozáson aluli eredménnyel zárta. (A tizenhat induló közül a tizenharmadik helyen végeztek.) Céljuk viszont változatlan. Szeretnének bent maradni, s ezért megtesznek mindent, még akkor is, ha körülményeik nem éppen rózsásak. Az ifjúsági csapat viszont eddig eredményesen szerepelt, s ez némi vigasz, hiszen az utánpótlás illy módon biztosítottak. Kevesebb jót lehet elmondani a serdülőkről. Az utolsó között kullognak, s bizony, két-három év nevelőmunkája hozhat csak elfogadható eredményeket.

A VÍVÓSZAKOSZTÁLY a Szegedi PSE nagymúltú, szép hagyományokkal rendelkező, s jelenleg is egyik reprezentatív szakosztálya. A vívók sikereinek jóváírása immár évtizedek óta Jávorkai István. Eredményeik tiszteletet parancsolnak: az 1923-ban alapított szakosztály négy fegyvernemének versenyzői eddig 92 megyei bajnokságot, 4 NB II-es bajnokságot, 2 országos ifjúsági vidéki bajnokságot, 7 országos felnőtt vidéki bajnokságot, 1 ifjúsági csapatvilágbajnokságot (Orlet Szabolcs révén), 1 olimpiai csapatbajnokságot (Magay Dániel révén) szereztek. A szakosztály jelenleg is igen nagy létszámmal dolgozik. Az egyesületben 106-an vannak, közülük

tízekeneteken felnőttek, 19-en ifjúsági, serdülő és junior korúak, a többiek 9—14 évesek.

Amint a számadatokról is kitűnik, elsősorban utánpótlás-neveléssel foglalkoznak. Ennek ellenére komoly eredményeket ért el a különböző bajnokságokon, versenyeken. (Tavaly hat aranyérmes versenyzővel rendelkeztek.) 1978-ban Bérczi Beáta a harmadosztályú törversenyen 1. helyezést ért el, dr. Pakai András megnyerte — kardban — a felnőtt megyei bajnokságot. Varró Oszkár harmadik volt a területi bajnokságon, Sánta József harmadosztályú törversenyt, Németh Gábor harmadosztályú kardversenyt nyert. Vitos Zoltán megyei ifjúsági bajnok volt törben, ugyanakkor bronzérmet nyert egy másik fegyvernemben — kardban — a vidéki ifjúsági bajnokságon. (Ő egyébként tavaly tagja lett a vidéki ifjúsági válogatottnak is.) Folytatva a kiemelkedő eredményeket: Cseh János negyedik volt tavaly a serdülők vidéki bajnokságán, törben. A szakosztályban négy aranyérmes sportoló van: Bérczi Beáta, Gombos Tamás, Németh Gábor és Vitos Zoltán. (Róluk még annyit: nemcsak a sportban, az iskolában is megállják helyüket.)

A szakosztályban hat edző — közöttük három társadalmi munkaként — foglalkozik a versenyzőkkel. Bár a versenyzők nagy létszáma nem teszi lehetővé, hogy az edzők a mai követelmények szerinti egyéni foglalkozásokkal megfelelő hatékonysággal dolgozzanak, lelkes, lelkiismeretes munkájuk ennek ellenére is szép gyümölcsöket terem.

A KOSÁRLABDA-SZAKOSZTÁLY az idén — az osztályozó mérkőzéseken való jó szereplést követően — ismét visszakérült az NB II-be. Elismerésre méltó teljesítmény. A magasabb osztályban törvénytörően nagyobbak a követelmények, viszont a csapat csak azokra a versenyzőkre számíthat, akik eddig is rendelkezésszerűen álltak. A kosarasoknál sok tehetséges utánpótlás korú versenyző van, rájuk néhány év múlva lehet igazán építeni. A jövő tehát sokat ígér, de a szakosztálynak a jelenre is gondolnia kell. Eppen ezért a kosarasok úgy vélik: a bennmaradás csak akkor lehet elérhető céljuk, ha sikerül játéklehetőséget biztosítaniuk más szegedi klubokból átigazolt versenyzők részére. A szakosztály költségkerete jelenlegi igényeinek nem felel meg, fel-sőbb sportszervek segítségére lenne szükségük.

A KERÉKPÁROS-SZAKOSZTÁLY versenyzőit Kiss Lajos edző és Baráth József szakosztályvezető készíti fel. Tavaly számos versenyen vettek részt, s igen szép eredményeket sikerült elérniük. Tízenny versenyen érték el első helyezést, ötször voltak másodikok és egyszer harmadik helyen végeztek. A szakosztály két aranyérmes, két ezüstérmes versenyzővel rendelkezik. Az országos vidéki bajnokságot tavaly Bozsó István nyerte, a második helyen szintén a Szegedi PSE versenyzője, Tornóczky Gábor végzett. A szakosztályban jó utánpótlás-nevelő munka folyik, hiszen jelentős számú úttörő, serdülő, junior, illetve ifjúsági korú versenyzővel rendelkeznek.

A TEKÉSEK pályagondokkal küzdenek. Főleg ennek „köszönhető”, hogy a tavalyi NB II-es csapat az idén alacsonyabb szinten kénytelen folytatni a küzdelmeket. A személyi feltételek adva vannak, az eredményes szereplés elsősorban a jövőre tervezett tekepálya időben való elkészültétől függ.

TERMÉSZETJÁRÓ SZAKOSZTÁLYAL is rendelkezik a Szegedi Postás Sportegyesület. Ötvennégy versenyzőjük közül csupán hárman ifjúságiak. E tény önmagáért beszél. A szakosztály vezetői éppen ezért feladatuk tűzték ki, hogy lehetőségeikhez képest — tegyük hozzá rögtön: nem lesz

könnyű dolguk — fiatalítsanak. Mindettől függetlenül igen szép eredményeket mondhatnak magukénak. Tavaly például 90 túranap alkalmával mintegy 448 kilométert gyalogoltak, s ami szintén örvendetes: a túrákon részt vevők fele nő volt.

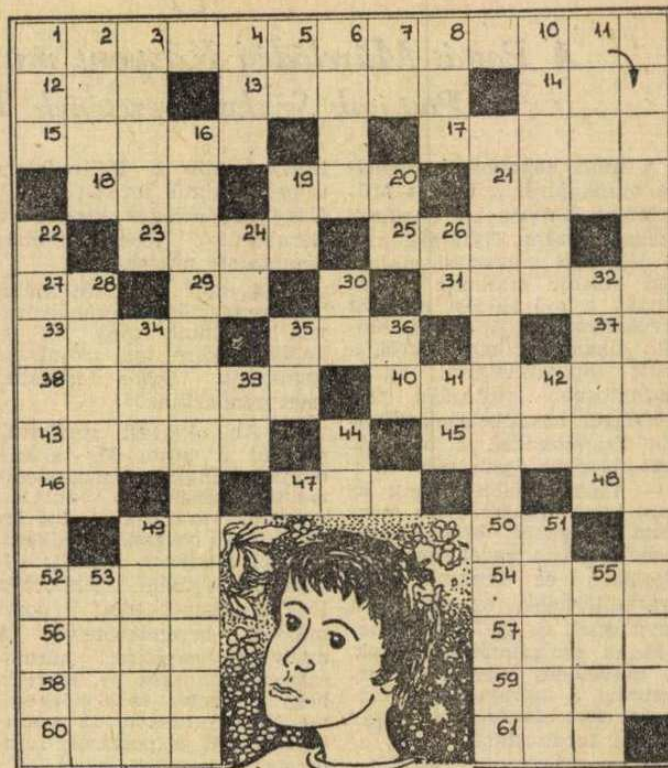
A TÖMEGSPORT az a terület a Szegedi PSE elnöke szerint — s ez az elnökségi beszámolóban is szerepel —, ahol még bőven van tennivaló. Itt meg kell jegyeznünk, hogy eddig a tömegsportot az igazgatóság szakszervezeti tanácsa szervezte, irányította, a sportegyesület feladata kizárólag a pályák, a felszerelések —, azaz a megfelelő körülmények biztosítása volt. Az OTSH egyik rendelkezése szerint viszont a jövőben az egyesületek kötelesek tömegsport-bizottságokat létrehozni, magyarul: kézbe kell venniük a tömegsport ügyét. Nyilvánvaló, hogy ebben még tapasztalatot kell szerezni. Mindenesetre az eredmények biztatóak, a létesítménygondok ellenére is. Tavaly tömegsportrendezvények zajlottak le atlétikában, asztaliteniszből, kispályás labdarúgásban, sokan vettek részt az „Edzett Ifjúságért” mozgalom keretében megrendezett versenyeken. A Szegedi Postás Sportegyesület új alapszabályában rögzítették: „A sportegyesület célja a rendszeres sportolás, versenyzés, testedzés, felüldülés biztosítása, az ilyen igények felkeltése... Az egyesület céljainak megvalósítása végett együttműködik bázszerével, illetve működési területének állami, társadalmi szervezetével... A tömegsportbizottság — amelyben a párt, a KISZ, a szakszervezeti tanács képviselői mellett sportszerető dolgozók is részt vesznek — ismeri feladatát.

A versenysport továbbfejlesztéséért, a tömegsport kiszélesítéséért természetesen az igazgatóság gazdasági vezetői is sokat tehetnek, s tesznek is. Elkészült például egy tanulmányterv, melyben többek között szerepel egy automata tekepálya, egy fedett edző- és tornaterem, egy kézi- és kosárlabdapálya és az ehhez csatlakozó öltözők építése. A tekepálya és az öltözők tervét a CSOMITERV remélhetően rövidesen szállítja, és ha sikerül a DÉLÉP-pel az építésre vonatkozó szerződést nyíltbeadni, e létesítmények már a közeljövőben rendelkezésre fognak állni. Az élet azonban addig sem állhat meg.

A tömegsportnál maradvak: elkészült a Szegedi Postaigazgatóság szakszervezeti tanácsának 1979-re vonatkozó tömegsportverseny-terve. Eszerint az idei versenyeket három szinten fogják megrendezni: alapszinten (ezen a hivatalok, az üzemek dolgozói amolyan házbajnokságokon vesznek részt), középszinten (itt a területi szakszervezeti tanács az szb-k közötti versenyeket szervezi meg) és végül az igazgatóságok közötti versenyek szintjén.

A Szegedi PSE elnöke a beszélgetés folyamán megemlítette, hogy van még egy terület, ahol előrelépést remélnék: a nemzetközi kapcsolatok. Igaz, ebben is várható előrelépés. A PSE kosarasai idén októberben nemzetközi mérkőzést vívnak egy NDK-s csapattal, s jövőre várhatóan ők látogatják meg a német csapatot. Ez a kapcsolatfelvétel azonban csak személyi ismeretség útján jöhetett létre. Eppen ezért igen örülnének annak — nyilván a többi vidéki postás sportegyesület is —, ha lehetőségük nyílna ehhez hasonló nemzetközi kapcsolatok kiépítésére. A nemzetközi sportkapcsolatok ápolása — ez nyilvánvalóan — túlnő a szűkebb értelemben vett sportkapcsolatokon, hasznossága vitathatatlan, még ha pénzben nem is mérhető...

Tóth Pál György

Juhász Gyula „Ima a gyermekekért” című verséből idézünk a vízsz. 1., függ. 22. és 16. alatt. (A függőleges 17-tel jelölt kérdésnek az ábrában nincsen számozása.)

VÍZSZINTES:

1. Az idézet első része. 12. Idő egység. 13. Magyar fejedelmek neve. 14. A-val a végén bulgáriai hegység. 15. Váltópénz. 17. Orosz férfinév. 18. Kutya angolul. 19. Görög betű. 21. Új, idegen nyelven. 23. Folytonossági hiány. 25. A gyermekbénulás elleni védőoltás feltalálója (ford.). 27. Mutatózó (ford.). 29. Ó németül. 31. Az értékpapír átruházása, névelővel. 33. Gyümölcs. 35. Német tizenegy. 37. Filozófiai fogalom. 38. Tengeri emlős. 40. Eltulajdonítá. 43. Zuhantam. 45. Nem biztos. 46. Összetett betű. 47. Fizetési kötelezettség. 48. Saját kezűleg. 49. Igekövető. 50. Növényrész. 52. Tenger. 54. E-vel a végén, zenei igen lassan. 56. Torony németül. 57. A sánta jelentésű ikerzavak egyike. 58. Egyetemünk rövidített neve. 59. Forma. 60. Keverő Kata. 61. NLT.

FÜGGŐLEGES:

1. Tart. 2. Kilép a medrélből. 3. Átölel. 4. Víz növény. 5. Tóth Ferenc (Nyírájkó).
Európai nép. 6. Keverő talp. 7. Szolmizációs hang. 8. Pad betűi keverve. 10. Ilyen kezelést kap a beteg. 11. Város a Szovjetunióban. 16. Az idézet 3. része. 17. (□!) A gyermekek itthon és... (a Magyar Nők Országos Tanácsának rendezvénye a nemzetközi gyermekévben). 19. Erőátviteli eszköz. 20. Vissza: kicsinyítő képző. 22. Az idézet 2. része. 24. Ókori mezopotámiai város. 26. Francia névelő. 28. Hósköltemény. 30. Repülőgéptípus. 32. Büntetés. 34. Mutatózó ragozva. 35. Mint a 29. vízsz. 36. A vas vegyjele. 39. Nyomósításra használt határozószó. 41. Római számok. 42. Latin és. 44. Csapadék. 49. Ady feleségének utóneve. 51. Szórakozóhely. 53. Mértani test. 55. Gyomnövény.

— Bánhidi

Beküldési határidő: július 10.

Előző rejtélyünk helyes megfejtése: Jázmin, rózsák, akák özöne ringatta vele a lédérde kísértet, a rég s a nemrég illatát.

Könyvtudalmat nyertek: Burnóczky József (Pannónia), Dömötör Ödönne (Budapest), Kaponyás Mária (Ib-rány), Szűcs Zoltánné (Tokaj), Tóth Ferenc (Nyírájkó).

Tömegsport — nem csak kezdőknek

Évadnyitó a Veszprémi Postás Sportcsoporthal

Csak néhány esztendő e sportcsoporthal. A kedvezőtlen „terepviszonyok” miatt, a szó szoros értelmében küzdelem árán valósult meg — eleinte alapokon — a ma már rendszeressé vált tömegsport. Sós Józsefné, a sportcsoporthal vezetőjét kérdezem az évi terveikről.

— Versenynaptárunk szerény, de jól szervezett programot ajánl mindazoknak, akik szívesen csatlakoznak sportrendezvényeinkhez. Igaz, már kialakult egy kis törzsgárda, de minden alkalommal jönnek új kollégák is. Külön öröm, hogy egyre többen jönnek családtagjukkal együtt edzésekre, versenyekre.

— Melyik sportág a legnépesebb?

— Változatlanul a teke, az asztalitenisz és a kispályás labdarúgás. Az első kettőnél természetesen férfi és női csapatok is ott vannak a bajnokságon. Újjászervezés alatt van a női röplabdacsapatunk, és egyre nagyobb az érdeklődés a lövészet iránt is. Szeretnénk megszervezni a természetjárók klubját, és gyakoribbá tenni a mezei futóversenyeket, kocogóprogramokat. Megrendezzük a második gyermeksportnapot, melyet nemcsak a kicsik, hanem mi is várunk és igyekszünk emlékeztetni tenni.

— Egyébként most zajlott le a sakkbajnokság is, amelynek hangulatos epizódja volt a szimultán játszma, a megye nagymestereivel.

— Természetesen továbbra is ott leszünk a városi és megyei sportirányító szervek rendezvényein. Reméljük, most sem a sor végén, hanem törzshelyünkön, úgy a középmezőnyben.

szbl

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postások Szakszervezetének Lapja Szerkesztő: A Szerkesztő Bizottság Szerkesztőség: Budapest, XIV., Cházár András u. 13. 1166. Felelős szerkesztő: BENDA ISTVÁN Telefon: 428-177. Kiadja a Napszava Kiadó Vállalat Budapest VII., Rakóczi út 54. 1964. Telefon: 224-819. Előfizetési díj egy évre: 12,- Ft A kiadást elvállalja: DR. SÜTH PÉTER igazgató 79-2635. Szikra Lapnyomda, Budapest Felelős vezető: Csánder Zoltán vezérigazgató

TORNA MUNKÁK KÖZBEN

- Kiindulóhelyzet: zárt állás, kéz csipőre. 1—4. ütem: szökdelés páros lábon (1), bal-térd-emeléssel (2), páros lábon (3), jobb-térd-emeléssel (4).
- Kiindulóhelyzet: terpeszállás. 1—2. ütem: karemeles magastartásba lábujjállással; 3—4. ütem: ereszkedés kiindulóhelyzetbe.
- Kiindulóhelyzet: terpeszállás, kar oldalt. 1—4. ütem: tölcserkőzés hátra négyszer; 5—8. ütem: karkörzés hátra négyszer.
- Kiindulóhelyzet: zárt állás, magastartás. 1—3. ütem: törzshajlítással taps a térd mögött háromszor; 4. ütem: kiindulóhelyzet.
- Kiindulóhelyzet: zárt állás. 1—3. ütem: bal terpeszállásba léppel karlendítés oldalt és törzshajlítással hátra háromszor; 4. ütem: kiindulóhelyzet; 5—8. ütem: ellenkező lábbal kilépve.
- Kiindulóhelyzet: terpeszállás. 1—2. ütem: jobbkar-lendítéssel magasba, törzshajlítással balra kétszer; 3—4. ütem: bal-térdhajlítással a bal boka érintése kétszer; 5—8. ütem: ellenkezőleg.
- Kiindulóhelyzet: terpeszállás. 1—3. ütem: karlendítésel törzsfordítás balra háromszor; 4. ütem: törzsdöntés karemeles oldalt; 5—8. ütem: ellenkező oldalra.
- Kiindulóhelyzet: zárt állás, kar oldalt. 1—3. ütem: guggolásban rugózás és taps a fej felett háromszor; 4. ütem: kiindulóhelyzet.
- Szökdelés páros lábon izomlazítással.
- Kiindulóhelyzet: terpeszállás, magastartás. 1. ütem: törzshajlítás előre bokaérintéssel; 2. ütem: emelés döntéssel, kéz a csipőn; 3. törzshajlítás előre bokaérintéssel; 4. ütem: kiindulóhelyzet.
- Kiindulóhelyzet: zárt állás. 1. ütem: térdrugózással karlendítés ballal előre, jobbal hátra; 2. ütem: térdrugózással kartartáscsere.
- Kiindulóhelyzet: terpeszállás, magastartás. 1—4. ütem: karleengedés oldalt kilégzéssel 5—8. ütem: karemeles magastartásba belégzéssel.

Tamás Csaba

